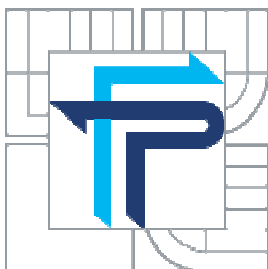

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUT OF FINANCES

OPTIMALIZACE ZDANĚNÍ VYBRANÉ PRÁVNICKÉ OSOBY

TAX OPTIMIZATION OF THE SELECTED JURIDICAL SUBJECT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

ZUZANA MĚCHÁČKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

ING. MICHAL POLÁK, DR.

BRNO 2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Měcháčková Zuzana

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Optimalizace zdanění vybrané právnické osoby

v anglickém jazyce:

Tax Optimization of the Selected Juridical Subject

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení
Závěr
Literatura

Seznam odborné literatury:

- BRYCHTA, I. a kol. Daň z příjmů 2009: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2009. Praha: ASPI, 2009. xxxii, 584 s.
- DAŇOVÉ ZÁKONY 2009, GRADA Publishing, a.s., ISBN 978-80-247-2803-2
- DUŠEK, J. Daně z příjmů 2009: přehledy, daňové a účetní tabulky. Praha: Grada, 2009. 196 s. ISBN 978-80-2473021-9
- HOVORKA, M. Daňové triky a tipy aneb hodně nového pro snížení daní. 2006. 152 s. ISBN 80-7208-601-4
- <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/>
- <http://www.apogeo.cz/danova-optimalizace-22/>
- JAROŠ, T. Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2008/2009. Praha: Grada, 2009. 187 s. ISBN 978-80-2472950-3
- KLEIN, Š. Mezinárodní daňové plánování. Praha: Grada, 2002. 230 s. ISBN 80-247-0563-X
- KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie: úvod do problematiky. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357423-9
- LANDA, M. a POLÁK, M. Ekonomické řízení podniku. Brno: Computer Press, 2008. xiv, 198 s. + 1 CD-ROM. ISBN 978-80-2511996-9

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Michal Polák, Dr.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

---

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

V Brně, dne 03.06.2010

Anotace

Cílem této bakalářské práce je navrhnout postupy jak optimalizovat daňovou povinnost u právnické osoby, zabývající se zemědělskou činností, v období 2009 – 2011, objasnit pojem daňového zatížení, s ohledem na změny v daňových zákonech, uvést možnosti, jak daňovou povinnost snížit a v závěru navrhnout nejvhodnější způsob zdanění.

Anotation

Destination bachelory project is proposed methods as optimalization tax responsibilities by juridical subject engage agriculture activities in the period 2009 – 2011, explain the attitude tax strain with the regard for the transformations in the tax laws, introduce the occassions as tax responsibility reduce and to the conclusion present the most convenient method of the tax.

Klíčová slova

daňová optimalizace, daň z příjmů právnických osob, daňové zatížení, právnická osoba, daňová povinnost

Key Words

tax optimalization, income tax by juridical subjects, tax strain, juridical subject, tax responsibility

Bibliografická citace

MĚCHÁČKOVÁ, Z. *Optimalizace zdanění vybrané právnické osoby*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 73 s. Vedoucí bakalářské práce
Ing. Michal Polák, Dr.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Optimalizace zdanění vybrané právnické osoby“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury a dle pokynů vedoucího bakalářské práce.

V Rudce, dne 20. května 2010

Podpis:

Poděkování:

Děkuji Ing. Michalu Polákovi, Dr. za odborné vedení a cenné rady při zpracování bakalářské práce.

V Rudce, dne 20. května 2010

Podpis:

Obsah

ÚVOD.....	12
CÍLE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	14
1 VYMEZENÍ POJMŮ	15
1.1 Daň	15
1.2 Funkce daní	15
1.3 Rozdělení daní.....	16
1.4 Daňový systém v ČR	17
1.5 Poplatníci daně z příjmů právnických osob.....	18
1.6 Zdaňovací období.....	19
1.7 Předmět daně.....	19
1.8 Osvobození od daně.....	20
1.9 Základ daně a položky snižující základ daně	21
1.10 Samostatný základ daně	21
1.11 Sazba daně	22
1.12 Výpočet daně	23
1.13 Obchodní společnosti.....	24
1.14 SWOT analýza.....	25
1.15 Finanční analýza	25
2 DAŇOVÁ REFORMA OVLIVŇUJÍCÍ ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ PO	26
2.1 Charakteristika změn pro právnické osoby.....	26
2.1.1 Výdaje na vzdělávání zaměstnanců.....	26
2.1.2 Transformace v zemědělství	27
2.1.3 Tvorba rezervy na opravy.....	27
2.1.4 Odpisování zvířat.....	27
2.2 Charakteristika změn ve společných ustanoveních	28
2.2.1 Dodanění závazků	28
2.2.2 Paušál na dopravu.....	28
2.2.3 Finanční pronájem.....	29
2.2.4 Zaměstnanecké benefity	29
3 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE	30

3.1	Úprava základu daně	30
3.1.1	Položky, o které se ZD sníží	31
3.1.2	Položky, o které se ZD zvýší.....	31
3.1.3	Položky, které se do ZD nezahrnou	32
3.2	Odčitatelné položky	32
3.2.1	Daňová ztráta	32
3.2.2	Odpočet na projekty výzkumu a vývoje	33
3.2.3	Odpočet na vypořádání v družstvu	33
3.2.4	Dary	33
3.3	Vybrané daňové náklady.....	34
3.3.1	Odpisy dlouhodobého majetku.....	34
3.3.2	Tvorba zákonných opravných položek.....	35
3.3.3	Tvorba rezervy na opravy hmotného majetku.....	36
3.4	Slevy na dani	37
3.5	Protikrizový balíček	38
3.5.1	Mimořádné odpisy	38
3.5.2	Mimořádný finanční pronájem	39
3.5.3	Sleva na pojistném pro zaměstnavatele	39
3.5.4	Zálohy na daň z příjmů	39
4	PRAKTICKÁ ČÁST	40
4.1	Analýza konkrétní firmy	40
4.1.1	Právní forma.....	40
4.1.2	Předmět podnikání.....	40
4.1.3	Organizační struktura.....	42
4.1.4	Silné a slabé stránky firmy.....	43
4.2	Finanční analýza	44
4.2.1	Rentabilita kapitálu	45
4.2.2	Rentabilita tržeb a zisku	46
4.2.3	Likvidita podniku	47
4.2.4	Čistý pracovní kapitál	48
4.2.5	Ukazatelé zadluženosti.....	49
4.2.6	Altmanův index finančního zdraví.....	50
4.3	Popis položek Výkazu zisku a ztráty	51

4.4	Informace o účetní jednotce	51
4.4.1	Způsoby ocenění	51
4.4.2	Způsob odepisování	51
4.4.3	Zaměstnanecké benefity	52
4.4.4	Opravné položky a rezervy	52
4.4.5	Kurzový přepoččet	52
4.4.6	Úvěry a dotace	52
4.4.7	Základní kapitál a fondy	52
4.5	Řešení praktické části	53
4.5.1	VH a výpočet daňové povinnosti roku 2009	53
4.5.2	VH a výpočet daňové povinnosti roku 2010	59
4.5.3	VH a výpočet daňové povinnosti roku 2011	64
5	DOPORUČENÍ, NÁVRHY	68
5.1	Tvorba rezervy na opravy hmotného majetku	68
5.2	Tvorba opravných položek k pohledávkám	68
5.3	Odpisy majetku	68
5.4	Odpočet daňové ztráty	69
5.5	Dary	69
5.6	Zaměstnanecké benefity a slevy	69
	ZÁVĚR	70
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	71
	SEZNAM PŘÍLOH	72
	SEZNAM TABULEK	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	74
	SEZNAM ZKRATEK	75

ÚVOD

Daň z příjmů se týká každého subjektu, jak fyzické, tak právnické osoby. Zákon o daních z příjmů patří mezi hlavní zákony v české daňové soustavě. Od nabytí účinnosti zákona již uplynulo téměř dvacet let a za tuto dobu bylo zaznamenáno mnoho přímých nebo nepřímých novelizací, dílčích úprav, doplnění nebo zrušení.

Jde tedy o problematiku značně nelehkou, kdy nestačí čerpat jen ze zákona, ale také z účetních předpisů, z kterých vycházíme pro vyčíslení výsledku hospodaření a následně stanovení základu daně.

Nejrozsáhlejší novelou od existence nové daňové soustavy z roku 1993 byla novela k 1. 1. 2008, nazývána jako daňová reforma. Došlo zde k zásadním změnám, některé změny byly provedeny se zpětnou účinností. Novela změnila některé zákony týkající se přijetí zákona o přeměnách obchodních společností a družstev.

Další změna byla provedena v zákoně o důchodovém pojištění, v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Novelou se navýšila hranice vlastního příjmu na manželku (manžela) pro slevu na dani.

Další novela zákona o dani z příjmů proběhla k 1. 1. 2009. V této novele zůstaly zachovány sazby daně, rozšířil se prostor pro odečet hodnoty darů, změnila se pravidla daňové uznatelnosti finančních nákladů z úvěrů a půjček, zpřísnila se pravidla pro tvorbu rezerv na opravu hmotného majetku, kdy musí být prostředky uloženy na vázaný účet.

Počátkem roku 2009 vstoupily v platnost další novely zákona o daních z příjmů, které jsou zahrnuty v rámci tzv. „krizových opatření.“

Jedná se o zkrácení doby odpisování hmotného majetku formou mimořádných odpisů a finanční pronájem. V platnost vešla novela umožňující uplatnit výdaje na dopravu paušální částkou.

Novela zákona o pojistném na sociální zabezpečení obsahuje mimořádné dočasné snížení pojistného placeného zaměstnavatelem. Nabyla účinnosti v srpnu 2009 a již s účinností od 1. 1. 2010 se ruší.

K 1. 1. 2009 byl změněn také zákon o platebním styku, který obsahuje změnu zákona o správě daní a poplatků, který se týká mimo jiné splatnosti daní.

Tato změna znamená, že za den platby se považuje den připsání částky na účet správce daně, nikoliv den odepsání z účtu plátce.

Další novely zákona o dani z příjmů budou upřesňovat již zmíněné novely a rozšiřovat jejich znění. Dochází k tomu, že novely přijaté v rámci protikrizových opatření, mají krátkou účinnost a je jenom na rozhodnutí účetní jednotky, zda této možnosti využijí či nikoliv.

Od roku 2009 dochází v oblasti daní ke značným změnám, které nutí k velkému úsilí o zachycení všech znění zákona, neboť dochází ke změnám i se zpětnou účinností.

Dá se předpokládat, že tato situace, vzhledem k nestabilní politické situaci bude i nadále velmi aktuální.

Je velmi důležité správně určit a aplikovat nástroje, které nám pomohou snížit daňovou povinnost. Zákon o dani z příjmů vymezuje položky odčitatelné od základu daně a slevy na dani, které lze při stanovených podmínkách použít. Rozhodující je správně určit a aplikovat pouze ty položky a slevy, které nejsou přenositelné do dalšího zdaňovacího období. Prvotní myšlenka se vždy odvíjí od výše výsledku hospodaření. Správná volba a aplikace vhodných prostředků nám poslouží ke správné daňové optimalizaci.

CÍLE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jedním z prostředků vedoucích k úspoře finančních zdrojů podniku je daňová optimalizace.

Zákonnou povinností je odvádět daň z příjmů, ale zákon také umožňuje v podobě odčitatelných položek a slev tuto daňovou povinnost upravit.

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma „Optimalizace zdanění vybrané právnické osoby“.

Vybranou firmou je společnost GenAgro Říčany a.s., která je společností zaměřenou na zemědělství.

Práci rozdělím do pěti částí. V první teoretické části chci objasnit pojmy funkce daní, poplatníka daně z příjmů právnických osob a strukturu akciové společnosti.

Ve druhé části budu definovat a objasním změny a dopad daňové reformy a srovnám změny v roce 2008 a 2009. Obsahem třetí části budou položky, které slouží ke snížení základu daně – k optimalizaci daně. Čtvrtá část bude zaměřena na provedení finanční analýzy, která poslouží pro zhodnocení současné situace společnosti a pro budoucí vývoj finančního plánu. Budu vycházet ze zdrojů dostupných z Obchodního rejstříku a z interních zdrojů společnosti. Dle získaných poznatků provedu aplikaci na konkrétní společnost GenAgro Říčany a.s. a v páté části práce zhodnotím získané poznatky a navrhuji možné změny a zlepšení pro společnost.

Cílem bakalářské práce je optimalizovat z dostupných možností daňovou povinnost u akciové společnosti.

1 VYMEZENÍ POJMŮ

1.1 Daň¹

Daň je obvykle definována jako povinná, zákonem uložená platba do veřejného rozpočtu, která je neúčelová, neekvivalentní, nenávratná, která se pravidelně opakuje.

Daně lze uložit pouze zákonem, plynou do veřejných rozpočtů, ve kterých nejsou účelově vázány. Za zaplacenou daň neobdrží daňový subjekt žádnou protihodnotu, čerpá však služby poskytované státem.

Hlavním znakem daní je to, že se pravidelně opakují, buď:

- časově (měsíčně, ročně)
- věcně (daň dědická, darovací)

1.2 Funkce daní²

Daně plní v ekonomice tyto funkce:

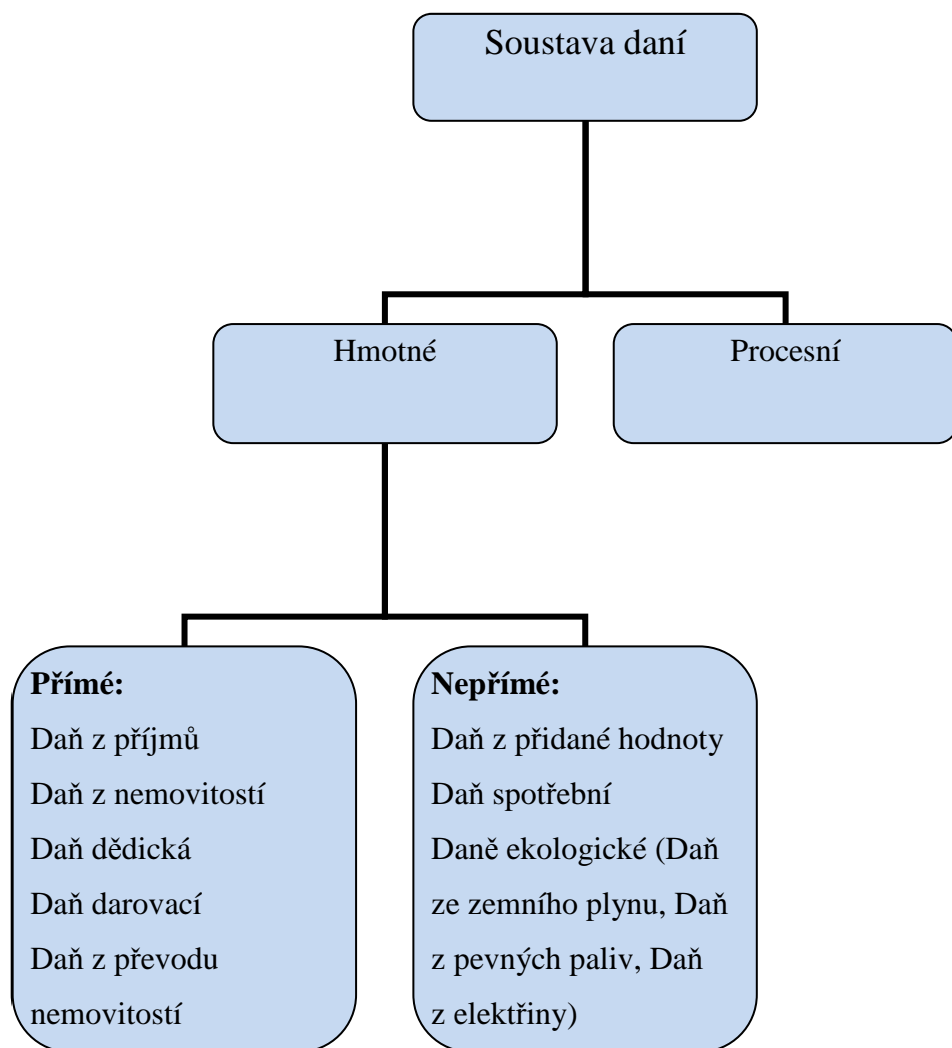
- *fiskální funkce* – je nejdůležitější a historicky také nejstarší funkce, kterou se rozumí získávání finančních prostředků do veřejných rozpočtů
- *alokační funkce* – uplatňuje se v případech, kdy tržní mechanismy nejsou schopny zajistit efektivnost v alokaci zdrojů, např. v případech nedokonalé konkurence. Pomocí daní se může tento problém korigovat, a zajistit tak umístění prostředků tam, kde by se jich při tržní alokaci nedostalo
- *redistribuční funkce* – zmírňuje rozdíly v důchodech (příjmech) jednotlivých subjektů tím, že vyšší příjmy nebo vyšší majetek je zdaněn více
- *stabilizační funkce* – je závislá na konkrétní ekonomické politice státu, využívá se k dosažení zaměstnanosti, cenové stabilitě

---

¹ KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie – úvod do problematiky*. 2. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.

² tamtéž, s. 16.

1.3 Rozdělení daní³

Obrázek 1 - Rozdělení daní

³ DUŠEK, J. *Daň z příjmů 2009 přehledy, daňové a účetní tabulky*. 4. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2009. 200 s. ISBN 978-80-247-3021-9. str. 11.

1.4 Daňový systém v ČR⁴

Daňový systém je souhrn všech daní, které v daném státě existují.

Daňový systém České republiky tvoří v současnosti třináct daní:

1. daň z příjmů fyzických osob
2. daň z příjmů právnických osob
3. daň z nemovitostí
4. daň silniční
5. daň dědická
6. daň darovací
7. daň z převodu nemovitostí
8. daň z přidané hodnoty
9. daň z minerálních olejů
10. daň z piva
11. daň z vína a meziproductů
12. daň z lihu
13. daň z tabákových výrobků

---

⁴ RYLOVÁ, Z., TUNKROVÁ, Z., ŠULC, I., KRŮČEK, Z. *Daňové zákony 2009 s komentářem*. 1. vydání
Brno: Computer Press, a.s., 2008. 191 s. ISBN 978-80-251-2366-9.

1.5 Poplatníci daně z příjmů právnických osob

Za poplatníky daně z příjmů právnických osob se dle § 17 ZDP považují osoby, které nejsou fyzickými osobami, a dále organizační složky státu.

Obecně jsou právnické osoby vymezeny v § 18 Občanského zákoníku.

Jedná se o osoby, které mají způsobilost mít práva a povinnosti.

Právnickými osobami jsou:

- obchodní společnosti (a.s., s.r.o., k.s., v.o.s., evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení)
- družstva (včetně evropské družstevní společnosti)
- občanská sdružení
- politické strany a politická hnutí
- obecně prospěšné společnosti
- zájmová sdružení právnických osob
- nadace a nadační fondy
- obce
- církve a náboženské společnosti
- příspěvkové organizace
- vysoké školy
- Hospodářská komora České republiky
- Agrární komora České republiky⁵

Právnická osoba je zřízena na základě písemné smlouvy nebo zakládací listiny a vzniká dnem, kterým je zapsána do obchodního rejstříku nebo dle zákona do jiného určeného rejstříku.

Způsobilost právnické osoby nabývat práva a povinnosti vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Při zřízení právnické osoby musí být určen její název a sídlo.

---

⁵ AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Daně 2007*. Praha, ASPI. 2007. ISBN 978-80-7357-246-4. str. 188.

Smlouvou o zřízení právnické osoby, zakládací listinou nebo zákonem se určují ti, kteří budou za právnickou osobu vykonávat právní úkony.⁶

1.6 Zdaňovací období

„Zdaňovacím obdobím je:

- *kalendářní rok*
- *hospodářský rok*
- *období od rozhodného dne fúze nebo převodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní společnosti nebo družstva do konce kalendářního roku nebo hospodářského roku, ve kterém byly fúze nebo převod jmění na společníka anebo rozdělení zapsány v obchodním rejstříku*
- *účetní období, pokud je toto účetní období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců.“⁷*

1.7 Předmět daně⁸

Předmětem daně právnických osob jsou příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem.

Jedná se jak o příjmy peněžní, tak i příjmy nepeněžní.

Pro stanovení základu daně je důležité určit, jaké příjmy nejsou předmětem daně.

---

⁶ *Obchodní zákoník se změnami k 1. 7. 2008.* Ostrava: Nakladatelství Sagit, a.s. 2008. 351 s. ISBN 978-80-7208-684-9.

⁷ PELECH, P. a PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem.* Olomouc: ANAG. 2009. ISBN 978-80-7263-542-9. str. 253

⁸ JAROŠ, T. *Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2008/2009.* Praha: GRADA. 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-2950-3.

Předmětem daně nejsou:

- příjmy získané nabytím akcií podle zákona č. 92/1991 Sb. získané v rámci tzv. velké privatizace
- příjmy získané zděděním nebo darováním nemovitosti nebo movité věci anebo majetkového práva s výjimkou z nich plynoucích příjmů (příjmy, které nesouvisí s podnikatelskou činností, podléhají dani dědické a darovací)
- příjmy získané s vydáním pohledávky, a to do výše náhrad podle zvláštních zákonů, do výše nároků na vydání základního podílu, a dále příjmy z vydání dalšího podílu v nepeněžní formě u poplatníků, kteří mají postavení oprávněné osoby
- příjmy z vlastní činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů, výjimku tvoří příjmy podléhající zvláštní sazbě daně
- příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu smírného urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit

1.8 Osvobození od daně⁹

Další skupinou příjmů právnických osob, jsou příjmy, které jsou sice předmětem daně, ale jsou od ní osvobozeny.

Tyto příjmy jsou jmenovitě vymezeny v ustanovení § 19 ZDP, který jednak vymezuje oblast příjmů, kterých se osvobození týká, a také uvádí podmínky, které musí být splněny, aby skutečně k osvobození došlo.

---

⁹ PELECH, P. a PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem*. Olomouc: ANAG. 2009. 966 s. ISBN 978-80-7263-542-9.

1.9 Základ daně a položky snižující základ daně¹⁰

Příjmy, které jsou předmětem daně, netýká se tedy příjmů, které nejsou předmětem daně a příjmů od daně osvobozených, se poníží o výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období.

U právnických osob (dále „PO“) se pro zjištění základu daně vychází z výsledku hospodaření (dále jen „VH“).

- $VH > 0$ - zisk
- $VH < 0$ - ztráta

Výsledek hospodaření se pak:

- a) zvyšuje: - o částky neoprávněně zkracující příjmy
  - o částky, které nelze do nákladů zahrnout
- b) snižuje: - o částky, o které byly nesprávně zvýšeny příjmy
  - o částky nezahrnuté do nákladů, ale do nákladů je lze zahrnout

Základ daně se po úpravách zaokrouhluje na celé tisíce Kč dolů.

1.10 Samostatný základ daně¹¹

V § 17 ZDP je stanoveno, že poplatník, který má „sídlo“ na území ČR, má daňovou povinnost jak na příjmy, které mu plynou na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zahraničí.

Některé příjmy plynoucí PO ze zahraničí by mohly být zatíženy vyšší daní.

Jedná se o některé příjmy zdaňované srážkovou daní, např. o příjmy z dividend, podíly na zisku, vypořádací podíly aj.

---

¹⁰ JAROŠ, T. *Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2008/2009*. Praha: GRADA. 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-2950-3.

¹¹ SOJKA, V. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 2. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2008. 328 s. ISBN 978-80-7357-354-6.

Z tohoto důvodu byl v roce 1998 zaveden „samostatný základ daně“ podle § 20b ZDP.

Do SZD se zahrnují v hrubé výši (včetně sražené daně v zahraničí) příjmy:

- z dividend včetně podílů na zisku
- z vypořádacích podílů
- z podílů na likvidačním zůstatku
- z dalších obdobných plnění

SZD se zaokrouhluje na celé tisícikoruny dolů a je součástí daňového přiznání k DPPO.

1.11 Sazba daně¹²

Daňová sazba je podíl daně připadající na daňový základ, je lineární, z důvodu omezení daňových úniků.

Sazba daně činí 20 % pro zdaňovací období roku 2009, v roce 2010 se snižuje na 19 %.

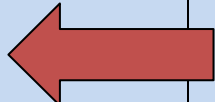
U investičních, podílových a penzijních fondů je sazba daně 5 %.

Sazba daně 15 % se vztahuje na samostatný základ daně.

---

¹² RYLOVÁ, Z., TUNKROVÁ, Z., ŠULC, I., KRŮČEK, Z. *Daňové zákony 2009 s komentářem*. 1. vydání Brno: Computer Press, a.s., 2008. 191 s. ISBN 978-80-251-2366-9.

1.12 Výpočet daně

Účetní systém	Daňový systém
+ Výnosy účetního období (6xx) - Náklady účetního období (5xx) = Výsledek hospodaření před zdaněním	 = Výsledek hospodaření před zdaněním - Příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů - Příjmy osvobozené od daně z příjmů - Příjmy tvořící samostatný ZD z příjmů PO + Účetní náklady neuznané za daňové náklady ± Daňové úpravy výsledku hospodaření dle ZDP = Základ daně - Daňová ztráta z minulých zdaňovacích období - Další položky odčitatelné od ZD = Základ daně snížený (a zaokrouhlený) x Sazba daně = Daň z příjmů - Slevy za zaměstnance se zdravotním postižením - Slevy na dani z titulu investičních pobídek = Výsledná daňová povinnost
- Daň z příjmů splatná ± Daň z příjmů odložená = Disponibilní zisk k rozdělení	

Obrázek 2 - Výpočet daně¹³

¹³ DĚRGEL, Martin. Jak na účetní závěrku. *Účetnictví*, 2010, č. 1, s. 6.

1.13 Obchodní společnosti

„Obchodní společnost (dále jen „společnost“) je právnickou osobou založenou za účelem podnikání, nestanoví-li právo Evropských společenství či zákon jinak. Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení.“¹⁴

Akciová společnost

- **Základní charakteristika**

„Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Akcionář neručí za závazky společnosti.“¹⁵

- **Založení společnosti¹⁶**

Společnost může být založena buď zakladatelskou listinou, pokud je založena jedním zakladatelem – právnickou osobou nebo zakladatelskou smlouvou, pokud jsou dva nebo více zakladatelů.

Základní kapitál musí být alespoň 2 mil. Kč, jestliže je společnost založena s veřejnou nabídkou akcií, pak musí být základní kapitál alespoň 20 mil. Kč.

- **Řízení společnosti¹⁷**

Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada, statutárním orgánem je představenstvo a kontrolním orgánem společnosti, který zároveň dohlíží na činnost představenstva, je dozorčí rada.

---

¹⁴ § 56 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

¹⁵ § 154 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

¹⁶ NĚMEČEK, P., ZICH, R. *Podnikový management I.* 1. vydání Brno: Akademické nakladatelství, 2007. 136 s. ISBN 978-80-214-3511-7.

¹⁷ tamtéž, s. 76.

1.14 SWOT analýza

„SWOT analýza je technika strategické analýzy založená na zvažování vnitřních faktorů podniku (silné a slabé stránky) a vnějších faktorů prostředí (příležitosti a hrozby).

Silné a slabé stránky podniku jsou faktory vytvářející nebo naopak snižující vnitřní hodnotu podniku. Naproti tomu příležitosti a ohrožení jsou faktory vnějšími, které podnik nemůže tak dobře kontrolovat.“¹⁸

1.15 Finanční analýza

„Finanční analýza představuje rozbor údajů, jejichž prvotním a zpravidla hlavním zdrojem je finanční účetnictví. Analýzou údajů získaných z finančního účetnictví a účetních výkazů získáme přehled o majetkové, finanční a důchodové situaci podniku, a dále podklady pro finanční rozhodování a finanční řízení podniku.“¹⁹

---

¹⁸ KAŇOVSKÁ, L. *Základy marketingu*. 1. vydání Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009. 123 s. ISBN 978-80-214-3838-5. s. 24.

¹⁹ AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5. s. 516.

2 DAŇOVÁ REFORMA OVLIVŇUJÍCÍ ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ PO²⁰

V roce 2008 došlo k rozsáhlým změnám v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“), tzv. reformní novelou, vycházející ze zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Navazující zákonné úpravy, s účinností od 1. 1. 2009, schválené zákonem č. 2/2009 Sb. ZDP zaznamenaly celkem 95 změn. Proto v následujícím textu uvedu změny, které nabyly účinnosti již v roce 2008, ale jsou důležité a stojí za zmínku i v roce 2009.

2.1 Charakteristika změn pro právnické osoby

Došlo zejména ke změnám v těchto oblastech:

- výdaje na vzdělávání zaměstnanců
- změna v transformaci zemědělství
- zpřísnění tvorby rezervy na opravy
- změna v odpisování zvířat
- zrušení osvobození příjmů z úroků a jiných výnosů
- osvobození příjmů z prodeje majetkových účastí
- uvolnění pravidel nízké kapitalizace

2.1.1 Výdaje na vzdělávání zaměstnanců

Poskytne-li zaměstnavatel v peněžní i nepeněžní formě prostředky na vzdělání zaměstnanců, jsou tyto prostředky jeho daňovým nákladem. Prostředky musí být použity na prohlubování kvalifikace, ale nově také na zvyšování kvalifikace a musí souviset s činností zaměstnavatele. Pro zaměstnance jsou částky v nepeněžní formě vynaložené zaměstnavatelem na vzdělání osvobozeny.

---

²⁰ PELECH, P. a PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem*. Olomouc: ANAG. 2009. 966 s. ISBN 978-80-7263-542-9.

2.1.2 Transformace v zemědělství

V důsledku transformace byl nadhodnocen majetek, na jehož základě družstva – osoby povinné, plní závazky vůči osobám oprávněným.

Cena příslušného majetku neodpovídala reálné hodnotě majetku. Tato nesrovnalost by měla daňový dopad na osobu povinnou – družstvo.

Řešení nabízejí dohody, kdy se nahrazuje jeden závazek závazkem novým, jedná se o narovnání.

Problém byl v tom, že se VH musel zvýšit o zaniklé závazky, které nebyly účtovány ve prospěch výnosů. Schválenou úpravou se zaniklý závazek nezahrne do ZD a dojde k vypořádání transformačních podílů oprávněným osobám.

2.1.3 Tvorba rezervy na opravy

Rezerva na opravu, vytvořená ve zdaňovacím období 2009, je již zpřísněna. Povinností je ukládat prostředky určené na rezervy na zvláštní bankovní účet. Účelem je zamezit zneužívání tvorby rezerv jako fiktivního nákladu, kterým je možné snížit ZD.

Pokud poplatník neuloží peněžní prostředky na účet ve sjednané výši nejpozději do podání daňového přiznání, musí zrušit celou rezervu v následujícím zdaňovacím období.

2.1.4 Odpisování zvířat

Novela zákona nově vymezila zvířata, která se zahrnují do dlouhodobého hmotného majetku. Účetní jednotky si mohou stanovit finanční limit pro zařazení zvířat do DHM. Do konce roku 2007 byla zvířata odpisována obdobně jako budovy nebo stavby bez ohledu na pořizovací cenu. Pro daňové účely se nově postupuje jako při odpisování movitého majetku, nad částku 40 000,- Kč. Pro zvířata přiznaná do roku 2007 platí stejná ustanovení, musí se doodepsat v platném režimu roku 2007.

2.2 Charakteristika změn ve společných ustanoveních

Ve společných ustanoveních došlo novelou k těmto změnám:

- k dodanění závazků
- k zavedení paušálu na dopravu
- ke změně pravidel pro finanční pronájem
- ke změnám při poskytování zaměstnaneckých benefitů

2.2.1 Dodanění závazků

Neuhrazené závazky po splatnosti 36 měsíců se od roku 2008 řadí mezi položky zvyšující ZD. Závazek může zaniknout splněním, započtením nebo dohodou o narovnání, tedy dohodou mezi věřitelem a dlužníkem, kterou se dosavadní závazek nahrazuje závazkem novým.

To se nevztahuje na závazky:

- v případě dlužníka v úpadku
- o kterých vedou poplatníci rozhodčí, soudní nebo správní řízení
- z úvěrů, půjček, ručení, záloh
- z plnění ve prospěch vlastního kapitálu
- z pozice cenných papírů a jiných investičních nástrojů

2.2.2 Paušál na dopravu

Zpětně i pro rok 2009 je možné uplatnit namísto skutečných výdajů, paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem.

Paušál činí 5 000,- Kč za každý celý měsíc, za které je používáno vozidlo pro ekonomickou činnost. Pokud bude vozidlo použito pouze část měsíce, jedná se o krácený paušální výdaj na dopravu v částce 4 000,- Kč za měsíc.

Součástí paušálu jsou pohonné hmoty a parkovné, ostatní náklady spojené s použitím vozidla jsou skutečným nákladem. Paušální výdaj lze použít pouze na 3 vlastní silniční motorová vozidla.

2.2.3 Finanční pronájem

Od roku 2008 došlo ke změně pravidel pro finanční pronájem s následnou koupí hmotného majetku. Změna se týká uzavřených smluv od 1. 1. 2008, kdy již nezáleží na předání předmětu, ale na datu uzavření smlouvy. Doba finančního pronájmu movitého majetku musí být minimálně taková, jaká je doba odpisování a doba finančního nemovitého majetku nejméně třicet let.

2.2.4 Zaměstnanecké benefity

Vedle mzdy a platu poskytují zaměstnavatelé svým zaměstnancům různé benefity. Slouží nejen jako motivace pro zaměstnance, ale také jsou daňově výhodné pro zaměstnavatele.

Mezi benefity patří:

- rekreace – na jednoho zaměstnance až do výše 20 000,- Kč, nepeněžní plnění pro zaměstnance osvobozeno, zaměstnavatel hradí z fondu ze zisku
- nepeněžní dary – do výše 2 000,- Kč ročně na jednoho zaměstnance, zaměstnavatel hradí z fondu ze zisku
- doprava – poskytnutý příspěvek na dopravu – pro zaměstnance je zdanitelným příjmem, pro zaměstnavatele daňově uznatelným nákladem
- stravenky – do výše 55 % ceny stravenky je daňovým nákladem pro zaměstnavatele, 45 % z fondu nebo úhradou od zaměstnance
- příspěvek na penzijní a životní pojištění – do 24 000,- Kč ročně osvobozený příjem u zaměstnance, u zaměstnavatele daňově uznatelný náklad²¹

---

²¹ VYCHOPĚŇ, J. *Poskytování zaměstnaneckých benefitů v daňových souvislostech*. Daně a právo v praxi, 2008, č. 6, str. 48 – 52.

3 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE²²

Daňová optimalizace představuje možnost efektivního využití daňových úlev, státní podpory, podpory zaměstnavatele a správného úročení. Pomocí vhodně zvoleného způsobu lze ušetřit nemalé množství firemních prostředků. Daňové příjmy plynoucí do státního rozpočtu jsou nutností, ale pro poplatníka znamená daňová povinnost finanční zátěž, kterou se snaží různými prostředky minimalizovat, a to v souladu s platnými zákony a legislativou, a při respektování působení faktoru času. Přednost má hledisko střednědobé před dlouhodobým, protože je velmi obtížné odhadnout a vyčíslit budoucí hodnoty daňových sazeb, které jsou v dlouhém období velmi proměnlivé. Proces optimalizace daní ovlivňuje také řada faktorů jako právní forma, organizační struktura, předmět činnosti, podnikatelské prostředí, daňové zákonodárství. Daňová optimalizace neboli daňové plánování by mělo být jednou z hlavních činností každé společnosti.

3.1 Úprava základu daně

Pro zjištění základu daně u poplatníků, kteří vedou účetnictví, se vychází z výsledku hospodaření (zisk nebo ztráta), a to vždy bez vlivu Mezinárodních účetních standardů.

Základem daně je rozdíl, o který příjmy, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně a také příjmů od daně osvobozených, převyšují výdaje (náklady). Musí být také zachována časová a věcná souvislost v daném zdaňovacím období, upravená podle ZDP. Pro daňové účely se výsledek hospodaření upravuje o některé položky podle § 23 odst. 3 ZDP.

---

²² PILAŘOVÁ, I. *Účetní a daňové problémy právnických osob v praxi 2009*. 5. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2009. 176 s. ISBN 978-80-247-2999-2.

3.1.1 Položky, o které se ZD sníží

Výsledek hospodaření můžeme snížit o:

- částky, o které byly nesprávně zvýšeny příjmy
- částky nezahrnuté do výdajů (nákladů), které lze podle ZDP do výdajů (nákladů) zahrnout
- částky, které souvisí s rozpouštěním rezerv a opravných položek, jestliže při jejich tvorbě nebyly nákladem pro daňové účely
- hodnota závazku, nebo jeho části, pokud došlo ke splnění, splnutí nebo započtení, a o kterou byl zvýšen výsledek hospodaření v předchozím zdaňovacím období

3.1.2 Položky, o které se ZD zvýší

Pokud jsou položky, které VH snižují, jsou také položky, které vedou k jeho zvýšení.

Výsledek hospodaření se zvyšuje např. o:

- částky, které neoprávněně zkracují příjmy
- částky, které nelze podle ZDP zahrnout do nákladů (výdajů)
- částky, o které se snížil VH z důvodu nesprávně zvýšených příjmů a z nezaúčtovaných daňových výdajů za předchozí zdaňovací období, a to ve zdaňovacím období, kdy je oprava nesprávností v účetnictví provedena a ovlivnila VH
- částky pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění, které měl zaměstnavatel odvést za své zaměstnance do konce následujícího měsíce po zdaňovacím období a neučinil tak
- částky neuhrazených závazků po splatnosti 36 měsíců²³

---

²³ PELECH, P. a PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem*. Olomouc: ANAG. 2009. 966 s. ISBN 978-80-7263-542-9.

3.1.3 Položky, které se do ZD nezahrnou

Do základu daně se nezahrnují určité příjmy vymezené v ZDP. Pokud jsou ze zdanění vyloučeny určité příjmy, je povinností vyloučit i související výdaje (náklady) vynaložené na jejich dosažení. Jedná se o tzv. „zásadu daňové souvztažnosti“.

Do základu daně se nezahrnují např.:

- příjmy, z kterých je daň vybírána zvláštní sazbou
- příjmy, které jsou zdaňovány v rámci samostatného ZD
- příjmy z nákupu vlastních akcií pod jmenovitou hodnotou při následném snížení základního kapitálu
- částka, která je vyplacena společníkovi obchodní společnosti nebo členovi družstva, pokud se sníží základní kapitál a snižuje nabývací cenu podílu

3.2 Odčitatelné položky

Základ daně je možné po splnění zákonem stanovených podmínek snížit o tzv. „odčitatelné položky“. Princip odčitatelných položek spočívá v tom, že má poplatník při splnění zákonných podmínek v určitých případech mimo „běžné“ náklady možnost si ještě o část nákladů snížit základ daně.

3.2.1 Daňová ztráta

Daňová ztráta vznikne, pokud náklady převýší výnosy. Zaokrouhuje se na celé koruny nahoru. Daňovou ztrátu, nebo její část, lze odečíst od základu daně, a to maximálně v pěti bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích po vzniku ztráty.

Pokud vznikla daňová ztráta v roce 2003 nebo dříve, je možnost uplatnění nejdéle v sedmi zdaňovacích obdobích po vzniku ztráty. Daňovou ztrátu nelze použít, pokud došlo ke změně osob, které se přímo účastní na kapitálu nebo kontrole, a pokud výnosy za období, kdy má být ztráta použita činí méně než 80 % výnosu než v roce, kdy daňová ztráta vznikla.

3.2.2 Odpočet na projekty výzkumu a vývoje

Od roku 2005 lze jako odčitatelnou položku od ZD použít 100 % výdajů (nákladů), vynaložených poplatníkem na realizaci projektů výzkumu a vývoje, které mají podobu jako práce teoretické, experimentální, projekční, konstrukční, nebo při návrhu technologií, výpočtů apod. Pro uplatnění tohoto odpočtu je nutné respektovat určitá omezení a podmínky, která blíže specifikuje ZDP.²⁴

3.2.3 Odpočet na vypořádání v družstvu

Další odčitatelnou položkou, která nabyla účinnosti od roku 2005 je peněžní nebo nepeněžní vypořádání majetkového podílu.

Mohou ho uplatnit:

- povinné osoby - transformovaná zemědělská družstva, spotřební družstva, bytová a jiná družstva, která vypořádala oprávněným osobám jejich majetkový podíl
- kupující pohledávek na vypořádání majetkového podílu, kteří uhradili oprávněným osobám kupní cenu za postoupení pohledávky

Poplatník může od ZD naposledy ve zdaňovacím období 2009 odečíst 50 % částky, kterou vypořádal v peněžní nebo nepeněžní formě v letech 1993 – 2005 oprávněným osobám jejich majetkový podíl v družstvu.

3.2.4 Dary

ZD lze snížit dle § 20 ZDP o hodnotu darů, které jsou použity na financování vědy a vzdělávání, výzkumných a vývojových účelů, kultury, školství, na policii, na účely sociální a další aktivity uvedené v zákoně. Hodnota jednoho daru musí činit alespoň 2000 Kč. Celkem lze odečíst 5 % ze základu daně, který je již snížený podle § 34 ZDP. Pokud je dar poskytnut vysokým školám a veřejným výzkumným institucím, lze základ daně snížit ještě o dalších 5 %.

---

²⁴ JAROŠ, T. *Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2009/2010 praktický průvodce*. 6. vydání.

Havlíčkův Brod: GRADA Publishing, a.s., 2010. 192 s. ISBN 978-80-247-3368-5.

3.3 Vybrané daňové náklady

Daňově uznatelnými náklady, které nám sníží HV, jsou náklady, které jsou spojeny s majetkem a pohledávkami.

Patří mezi ně:

- odpisy hmotného majetku,
- rezervy na opravy HM,
- opravné položky k pohledávkám.

3.3.1 Odpisy dlouhodobého majetku

Dlouhodobým majetkem je pořízený majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 40 000,- Kč u hmotného majetku a 60 000,- u nehmotného majetku. Principem odpisů je postupné snižování hodnoty majetku na vrub nákladů, důsledkem opotřebení.

Daňově lze odpisovat majetek:

- pokud je poplatník vlastníkem
- pokud je majetek převeden do užívání a zaevidován

Nelze odpisovat:

- pozemky
- umělecká díla
- nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- najatý majetek

Majetek se odepisuje z účetního i daňového hlediska. Pokud dojde k rozdílu mezi účetními a daňovými odpisy, musí být upraven VH. Z daňového hlediska můžeme majetek odepisovat buď rovnoměrně, nebo zrychleně. V zákoně je stanoveno 6 odpisových skupin s dobou odpisování. Majetek je nutné před začátkem odpisování zatřídit do příslušné odpisové skupiny a určit způsob odpisování. Po celou dobu odpisování nelze již měnit způsob odpisů. Roční odpisy se zaokrouhlují na celé koruny

nahoru. Pokud je pořízen nový HM, lze v 1. roce odpisů zvýšit vstupní cenu majetku o 10, 15 nebo 20 %. Podmínky zvýšení uvádí blíže § 32 ZDP.

3.3.2 Tvorba zákonných opravných položek

▪ Pohledávky

Pohledávky představují majetek, tj. aktiva podniku. Vyjadřují právo věřitele požadovat po druhé osobě – dlužníkovi plnění určitého závazku. Věřitel má právo toto plnění vymáhat, dlužník má povinnost pohledávku splatit. Pohledávka zaniká uspokojením věřitele, tj. vyrovnaním závazku dlužníkem. Pohledávky patří mezi oběžná aktiva, ale na rozdíl od závazků, se u nich při účtování nerozlišuje, zda jde o pohledávky krátkodobé (se splatností do 1 roku) nebo o pohledávky dlouhodobé.

Pohledávky se rozlišují na:

- pohledávky z obchodního styku
- pohledávky za zaměstnanci
- pohledávky za společníky a členy sdružení
- pohledávky z titulu derivovaných operací²⁵

▪ Opravné položky k pohledávkám

Opravné položky se tvoří k neuhrazeným pohledávkám, jejichž doba splatnosti nastala 1. 1.1995. Cílem tvorby opravných položek u pohledávek je možnost poplatníků daně z příjmů zmírnit vliv zdanění neobdrženého příjmu postupným zahrnováním zákonem stanovené hodnoty z dlužné částky do základu daně z příjmů. Opravné položky se mohou tvořit pouze na účely, které dovoluje zákon o rezervách, vytváří se za zdaňovací období nebo období, kdy se podává daňové přiznání. Opravné položky, které se vytvářejí k neuhrazeným pohledávkám, jsou určeny na pokrytí ztrát, které vznikly neuhrazením pohledávky. Pokud dojde k úhradě, k postoupení pohledávky, nebo jejich promlčení, pomíjí důvody pro opravnou položku.

---

²⁵ JAROŠ, T. *Dan z příjmů právnických osob v účetnictví 2009/2010 praktický průvodce*. 6. vydání. Havlíčkův Brod: GRADA Publishing, a.s., 2010. 192 s. ISBN 978-80-247-3368-5.

Podle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů lze tvořit opravné položky pouze k nepromlčeným pohledávkám, jejichž splatnost nastala k 1. 1. 1995. Daňové opravné položky nelze uplatnit u pohledávek, které jsou již odepsané a u pohledávek vzniklých za společníky, akcionáře, členy družstev za upsaný vlastní kapitál a mezi spojenými osobami vymezenými v zákoně o daních z příjmů.

Dle zákona lze vytvářet daňové opravné položky:

- k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení (§ 8)
- k nepromlčeným pohledávkám po lhůtě splatnosti (§ 8a)
- k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh (§ 8b)
- k nepromlčeným pohledávkám (§ 8c)²⁶

3.3.3 Tvorba rezervy na opravy hmotného majetku

Rezervy na opravy HM lze tvořit:

- pokud je poplatník majitelem HM
- rezerva musí být tvořena pouze na HM
- pokud doba odpisování HM je pět a více let
- rezervu lze tvořit pouze na opravu, nikoliv na technické zhodnocení
- od roku 2009 nutnost uložení peněžních prostředků na zvláštním účtu

Rezervy nelze tvořit:

- na pořízení hmotného a nehmotného majetku
- na opravy majetku určeného k likvidaci
- na opravy vzniklé v důsledku škod
- na opakující se každoroční opravy

Pro tvorbu a čerpání rezervy je nutné vyhotovit podrobný rozpočet nákladů na předpokládanou opravu a plán pro tvorbu a čerpání rezervy. Je nutné uvést předpokládaný rok zahájení a dokončení opravy. Zákon stanoví minimální a maximální tvorbu rezervy. Rezerva nesmí být tvořena pouze v jednom zdaňovacím období.

---

²⁶ JAROŠ, T. *Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2008/2009*. Praha, GRADA. 2009. ISBN 978-80-247-2950-3, str. 140

Za prokazatelný daňový náklad lze považovat pouze takovou tvorbu rezervy, která je na konci zdaňovacího období řádně proučtovaná a inventarizovaná.²⁷

3.4 Slevy na dani

Pokud zaměstnavatel zaměstnává zaměstnance se zdravotním postižením, může použít dle § 35 ZDP slevu na dani. Sleva na dani znamená snížení již konkrétní daňové povinnosti, daňová účinnost je tak významnější, má to význam při propočtu daňové optimalizace.

DPPO lze snížit o slevu na dani, kterou je:

- částka **18 000 Kč** za každého zaměstnance se zdravotním postižením, s výjimkou zaměstnance s těžším zdravotním postižením a poměrnou část z této částky, je-li výsledkem průměrného ročního přepočteného počtu těchto zaměstnanců desetinné číslo
- částka **60 000 Kč** za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením a poměrnou část z této částky, je-li výsledkem průměrného ročního přepočteného počtu těchto zaměstnanců desetinné číslo
- **polovina daně** vypočítané ze základu daně u poplatníků zaměstnávajících nejméně 25 zaměstnanců, u nichž podíl zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, činí více než 50 % průměrného ročního přepočteného počtu všech jejich zaměstnanců.²⁸

Pro výpočet slev je důležitý průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců se zdravotním postižením a průměrný roční přepočtený počet všech zaměstnanců poplatníka. Částka slevy na dani se zaokrouhluje na celé Kč dolů.

---

²⁷ PILAŘOVÁ, I. *Účetní a daňové problémy právnických osob v praxi 2009*. 5. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2009. 176 s. ISBN 978-80-247-2999-2.

²⁸ PELECH, P a PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem*. Olomouc, ANAG. 2009. ISBN 978-80-7263-542-9.

3.5 Protikrizový balíček

V rámci řešení problému celosvětové hospodářské krize nabyla účinnosti novela ZDP zákonem č.261/2009 Sb. Snahou je pomocí úlev posílit ekonomiku v zemi.

Mezi nejdůležitější patří:

- mimořádné odpisy
- mimořádný finanční pronájem
- slevy na dani – úpravou zákona se mění podmínky pro výpočet slev u zaměstnanců se sníženou pracovní schopností

Novelou prošel i zákon o pojistném na sociální zabezpečení s účinností od 1. 8. 2009, který umožňuje použít slevu na pojistném pro zaměstnavatele. Tato novela se k 31. 12. 2009 ruší.

3.5.1 Mimořádné odpisy

Novelou se zavádí mimořádné odpisy, které mají přispět k oživení ekonomiky.

Tento způsob odepisování majetku je pouze možností, nikoliv povinností, při splnění zákonem daných podmínek.

Odpisy se mohou uplatnit:

- u majetku zařazeného v odpisové skupině 1 nebo 2
- v 1. odp. skupině se zkrátí odpisování z 3 let na 12 měsíců, v 2. odp. skupině z 5 let na 24 měsíců
- musí se jednat o hmotný majetek pořízený v období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010
- majetek musí být pořízen jako nový, poplatník je jeho prvním vlastníkem
- mimořádné odpisy se stanoví na celé měsíce a začínají se uplatňovat od následujícího měsíce od pořízení
- měsíční odpisy jsou uplatňovány rovnoměrně a nelze jejich odpisování přerušit
- zaokrouhluje se na celé koruny nahoru

- pokud dojde u majetku k technickému zhodnocení, nezvýšíme jeho vstupní cenu, ale odepisujeme TZ samostatně „běžným způsobem“²⁹

3.5.2 Mimořádný finanční pronájem

Mimořádný finanční pronájem se týká pouze případů, kdy je předmětem leasingu nová věc zařazená do 1. nebo 2. odpisové skupiny. Podmínky pro uplatnění jsou stejné jako u mimořádných odpisů. Lze uplatnit na majetek, který je předmětem leasingové smlouvy uzavřené od 1. 8. 2009 do 30. 6. 2010. Nelze použít na dodatky starých smluv.

3.5.3 Sleva na pojistném pro zaměstnavatele

Sleva je určena pro zaměstnavatele, který může u každého zaměstnance uplatnit slevu 3,3 % z jeho vyměřovacího základu na sociální pojištění. Zaměstnanec nesmí být ve výpovědní době a zaměstnavatel v úpadku. Sleva na pojistném nabyla účinnosti 1. 8. 2009. Měla být v platnosti do konce roku 2010, ale v rámci opatření na snížení schodku státního rozpočtu platila pouze do konce roku 2009.

3.5.4 Zálohy na daň z příjmů

V roce 2009 není povinnost zálohovat daň z příjmů pro fyzické osoby a právnické osoby, v důsledku tzv. „protikrizových opatření“. Podmínkou je, že k 1. 12. 2008 nebylo zaměstnáno více jak 5 zaměstnanců. Pokud je více jak 5 zaměstnanců, je možnost požádat Finanční úřad o snížení zálohy na daň z příjmů, pokud se v roce 2009 očekává nižší daňový základ než v letech předchozích. Pro rok 2010 již tato možnost není, a je povinností, pokud to vyplývá z přiznání, zálohy na daň z příjmů platit ve stanovených termínech.

---

²⁹ PELECH, P. a PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem*. Olomouc: ANAG. 2009. 966 s. ISBN 978-80-7263-542-9.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části budu čerpat informace z interních zdrojů společnosti, z Výkazu zisku a ztrát, z Výroční zprávy za rok 2008 a z přílohy k účetní závěrce.

4.1 Analýza konkrétní firmy

GenAgro Říčany a.s. se nachází v západní části okresu Brno-venkov, 15 km od Brna. Obhospodařuje 1 889,63 ha zemědělské půdy na katastru území obcí Říčany, Ostrovačice, Rosice, Popůvky, Zbýšov a Žebětín, z toho tvoří 1 863,60 ha orné půdy. Společnost je zaměřena převážně na zemědělskou činnost, která tvoří 68,45 % z celkových tržeb. Z ostatních činností provozuje služby obyvatelstvu v dopravě, stavební práce a opravárenství zemědělské techniky.

4.1.1 Právní forma

GenAgro Říčany a.s., Veveří 18, 664 81 Ostrovačice, vznikla založením dne 15. 2. 1996. Do a.s. vložilo své pohledávky 28 oprávněných osob ZD Ostrovačice – Říčany. Společnost byla založena vkladem 7 246 000,- Kč a dne 7. 5. 1996 zapsána do obchodního rejstříku. Dne 28. 5. 1996 rozhodla valná hromada zakladatelů o navýšení základního jmění o 63 898 000,- Kč. Do akciové společnosti vložilo svoji pohledávku 503 upisovatelů. Upisování bylo skončeno dne 13. 9. 1996.

4.1.2 Předmět podnikání

„Společnost je zaměřena na zemědělství. Má na velmi dobré úrovni stav základních prostředků a dobré mechanizační vybavení. Je rekonstruován chov prasat, což umožňuje soustavný růst intenzity výroby a produktivity práce. Chová České strakaté plemeno s kombinovanou maso-mléčnou užitkovostí, v roce 2005 započali s volným ustájením. Zbudovali jednu novou stáj a jednu zrekonstruovali. V roce 2006 dokončili rekonstrukci stájí chovu skotu a v roce 2007 postavili 4 obilní sila a v roce 2008 silážní žlab“³⁰. V roce 2009 započali s výstavbou vepřínů a kolny. Ve společnosti je

---

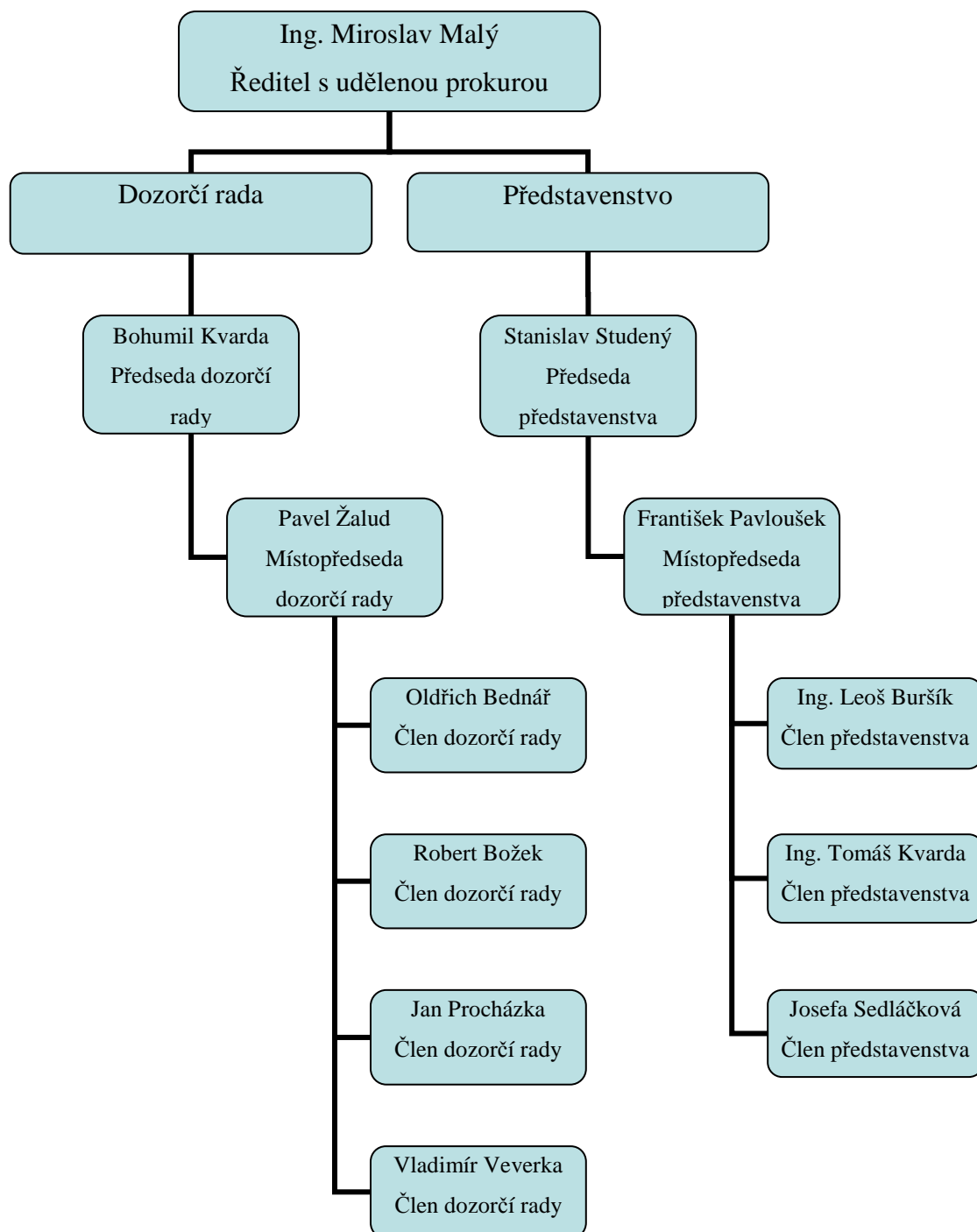
³⁰ Výroční zpráva za rok 2008

zaměstnáno 95 zaměstnanců, z toho je 12 traktoristů, 17 ošetřovatelů dojníc, 4 ošetřovatelů vepřového dobytka, 9 opravářů, 6 řidičů nákladních aut, 2 pracovníci investiční výstavby, 15 technicko-hospodářských pracovníků a 30 ostatních pracovníků. Průměrné mzdy se pohybují okolo 17 866,- Kč.

Společnost má již stálé dlouhodobé odběratele a uzavřené smlouvy na rozhodující zemědělské produkty – obilí, cukrovku, mléko a maso. Nepříznivé ovšem je, že ceny produktů nekopírují inflaci, spíše stagnují. Snahou odběratelů je prodlužovat lhůty splatnosti na 60 – 90 dnů a více. Oproti tomu za nákup materiálu, energie, PHM je zaznamenán neustálý nárůst cen a nutnost plateb za hotové. Z těchto důvodů je k zajištění zemědělské výroby a jejímu vývoji nutné použít úvěrů.

4.1.3 Organizační struktura

Obrázek 3 - Organizační struktura

Způsob jednání:

Za společnost a představenstvo jednájí alespoň dva členové představenstva. Za společnost se podepisují osoby oprávněné jednat jménem společnosti. Prokurista připojí dodatek označující prokuru a svůj podpis.

Akcie a jejich převoditelnost:

Nyní má společnost 3 434 ks akcií na jméno ve jmenovité hodnotě 1 000,- Kč. Akcie společnosti jsou převoditelné s omezením, k převodu je třeba souhlas představenstva.

4.1.4 Silné a slabé stránky firmy³¹**Silné stránky**

- Dlouhodobá účast na trhu v zemědělské produkci
- Stabilní síť odběratelů a pevné smluvní vztahy
- Zaměstnává místní obyvatelstvo
- Dobré výnosy zemědělských plodin
- Výborná kvalita zemědělských produktů

Slabé stránky

- K financování je využíváno nadměrných úvěrů a dotací

Příležitosti

- Rozšíření společnosti o pozemky, výkupem od malých zemědělců
- Výstavba bioplynové elektrárny

Hrozby

- Nerovnoměrné dotace poskytované mezi státy EU
- Zemědělství není atraktivní obor, ubývá zájemců o studium v této oblasti
- Nepříznivé klimatické podmínky, dlouhodobé sucho nebo deště
- Nízké výkupní ceny surovin, zapříčiněné nadnárodními obchodními řetězci
- Odběratelé prodlužují dobu splatnosti

---

³¹ Výroční zpráva za rok 2008

4.2 Finanční analýza

Pro svou bakalářskou práci využiji finanční analýzu ke zhodnocení finanční a majetkové situace společnosti v letech 2007 – 2009. Na základě získaných informací posoudím budoucí vývoj pro správné využití optimalizace daně v období let 2009 – 2011. Využiji především poznatků a výsledků ukazatelů likvidity, rentability, čistého pracovního kapitálu a Altmanova indexu finančního zdraví.³² Na základě těchto výsledků a jejich interpretace vytvořím předpokládaný výsledek hospodaření pro rok 2010 a 2011. Rozbor optimálního zdanění a doporučení pro rok 2009 provedu dle skutečných údajů z účetnictví. Účetní jednotka má povinnost ověření účetní závěrky auditorem, podává tedy přiznání až k 30. 6. 2010 a lze tedy ještě upozornit a použít prostředky pro správnou optimalizaci daně i pro rok 2009.

V této části použiji pouze výsledky jednotlivých ukazatelů a jejich interpretace.

---

³² AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5.

4.2.1 Rentabilita kapitálu

Ukazatelé rentability poměřují zisk s výší zdrojů, které byly vynaloženy na vytvoření tohoto zisku. Využíváme je pro posouzení intenzity a zhodnocení kapitálu podniku.³³

Tabulka 1 - Rentabilita kapitálu

Rentabilita kapitálu	Zdroj dat	2009	2008	2007
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	VH po zdanění / celková aktiva	1,5%	3,6%	3,6%
Rentabilita vloženého kapitálu (ROI)	EBIT / celkový kapitál	1,5%	4,5%	2,7%
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	VH po zdanění / vlastní kapitál	0,2%	5,3%	2,7%

Zdroj: Vlastní zpracování

- **Rentabilita celkového kapitálu** – poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání, ať již z cizích, vlastních, krátkodobých nebo dlouhodobých zdrojů.³⁴

V roce 2007 a 2008 vydělala každá koruna investovaného kapitálu 3,6 haléře zisku, v roce 2009 tato hodnota klesla a každá investovaná koruna vydělala pouze 1,5 haléře zisku. Investice tedy klesla více jak o polovinu. Hodnoty ve všech sledovaných obdobích jsou značně nízké, doporučené hodnoty jsou 12 – 15 %.

- **Rentabilita vloženého kapitálu** – tento ukazatel nebere v úvahu ani daň, ani úroky, proto je vhodný pro srovnání s různě zdaněnými a zadluženými podniky. Hodnoty vyšší než 15 % jsou velmi dobré a hodnoty v rozmezí 12 až 15 % jsou dobré.³⁵

³³ AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5. s. 525.

³⁴ tamtéž, s. 526.

³⁵ tamtéž, s. 526.

Ve všech letech jsou hodnoty velmi špatné, to znamená, že vložený kapitál nepřináší vůbec žádné zhodnocení. Produkční síla podniku je velice špatná.

- **Rentabilita vlastního kapitálu** – ukazatel hodnotí míru ziskovosti z vlastního kapitálu, kterým se zjistí, zda kapitál přináší dostatečný výnos, vzhledem k velikosti investičního rizika. Tento ukazatel je důležitý především pro akcionáře, společníky a investory.³⁶

Ve všech letech byl ukazatel ROE vyšší než ukazatel ROA, společnost vykazovala zisk a situace byla výhodná pro vlastníky. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2008. Přesto jsou tyto hodnoty nízké a pro investory není příliš lákavé investovat do této společnosti.

4.2.2 Rentabilita tržeb a zisku

Rentabilita tržeb vyjadřuje poměr čistého zisku společnosti s celkovými tržbami. Vyjadřuje, kolik korun zisku přinesla účetní jednotce jedna koruna tržeb.³⁷

Tabulka 2 – Ziskovost

Ziskovost	Zdroj dat v tis. Kč	2009	2008	2007
Celkové tržby	tržby za prodej zboží + výrobků a služeb	93 768	112 668	93 358
Přidaná hodnota	výkaz zisku a ztráty	25 845	43 544	32 101
Provozní výsledek hospodaření	výkaz zisku a ztráty	450	8 880	8 169
Celkový výsledek po zdanění (EAT)	výkaz zisku a ztráty	219	4 998	2 424
Celkový výsledek před zdaněním (EBT)	výkaz zisku a ztráty	219	3 086	4 239
Úroky z cizího kapitálu (úvěrů)	výkaz zisku a ztráty	2616	4 081	2 649
EBIT	zisk před úroky a zdaněním	2835	7 167	6 888
Rentabilita tržeb (ROS)	zisk po zdanění / tržby	0,2%	4,4%	2,6%

Zdroj: Vlastní zpracování

³⁶ AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5. s. 526.

³⁷ tamtéž, s. 527.

Nejvyšší zisk společnosti v poměru k tržbám byl v roce 2008, v roce 2009 rentabilita tržeb prudce klesla, v důsledku vysoké nákladovosti společnosti, spojenou s opravami na hospodářských budovách.

4.2.3 Likvidita podniku

Likvidnost je schopnost podniku hradit své závazky v okamžiku jejich splatnosti. To znamená mít určitou část svých aktiv v likvidní formě. Jednotlivé ukazatele likvidity poměřují to, čím je možné platit, tím, co je nutné zaplatit.³⁸

Tabulka 3 - Likvidita

Likvidita	Zdroj dat	2009	2008	2007
Likvidita 1. stupně (okamžitá likvidita)	finanční majetek / krátkodobé zdroje	0,13	0,09	0,10
Likvidita 2. stupně (pohotová likvidita)	finanční majetek + krátkodobé pohledávky / krátkodobé zdroje	0,53	0,75	0,69
Likvidita 3. stupně (běžná likvidita)	oběžný majetek bez dlouhodobých pohledávek / krátkodobé zdroje	1,67	1,69	1,45

Zdroj: Vlastní zpracování

- **1. stupeň likvidity = okamžitá likvidita** – měří schopnost podniku hradit okamžitě splatné závazky, doporučené hodnoty tohoto ukazatele jsou 0,2 - 0,5. Pokud je hodnota vyšší, znamená to špatné hospodaření s vlastním kapitálem, je-li hodnota příliš nízká, firma má nedostatek finančních prostředků.³⁹

Jak je patrné z tabulky, společnost přesahuje ve všech sledovaných letech hodnoty nad 0,5, disponuje tedy s dostatečně vysokým finančním majetkem, který je ihned likvidní, to ovšem znamená, že špatně hospodaří s kapitálem a měla by danou situaci přehodnotit.

³⁸ AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5. s. 527.

³⁹ tamtéž, s. 528 – 529.

- **2. stupeň likvidity = pohotová likvidita** – z oběžných aktiv se vylučují zásoby, které jsou považovány za nejméně likvidní. Standardní hodnoty jsou 1 – 1,5. Pokud se společnost nachází v rozmezí těchto hodnot, je schopna se vyrovnat se svými závazky, aniž by musela prodat své zásoby. Je-li hodnota menší než 1, znamená to finanční problémy – nepokryté závazky.⁴⁰

Z uvedených údajů vyplývá, že hodnoty jednotlivých let se nachází značně pod hodnotami požadovaných ukazatelů, znamená to, že firma má dlouhodobé problémy s pokrytím svých závazků a využívá delší doby splatnosti. Splatnost kolísá v rozmezí 90 – 180 dní.

- **3. stupeň likvidity = běžná likvidita** – nám udává, kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty oběžnými aktivy. Doporučené hodnoty jsou od 1,5 do 2,5. Banky tolerují hodnoty 2 – 3, kdy je podnik považován za finančně zdravý.⁴¹

Hodnoty tohoto ukazatele jsou závislé na struktuře a likvidnosti jednotlivých aktiv a také na odvětví, ve kterém účetní jednotka působí. Hodnoty se pohybují v doporučených hodnotách, lze tedy zhodnotit, že disponují dostatkem likvidních oběžných aktiv.

4.2.4 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál tvoří tu část oběžných aktiv, která je financována z dlouhodobého kapitálu. Důležité je posoudit jaká je optimální výše oběžného majetku.

Tabulka 4 - Čistý pracovní kapitál

	Zdroj dat	2009	2008	2007
Čistý pracovní kapitál	oběžná aktiva (bez dlouhodobých pohledávek) - krátkodobé závazky	19323	25445	16172

Zdroj: Vlastní zpracování

⁴⁰ AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5. s. 527.

⁴¹ tamtéž, s. 528.

Čistý pracovní kapitál je posuzován z manažerského přístupu. V jednotlivých letech bylo dostatek dlouhodobého kapitálu k pokrytí oběžných aktiv, nejvyšší hodnota byla zjištěna v roce 2008, tyto prostředky slouží jako „finanční polštář“ pro případ mimořádných výdajů.

4.2.5 Ukazatelé zadluženosti

Zadlužeností účetní jednotky se rozumí financování svých aktiv jak z vlastních zdrojů, tak i ze zdrojů cizích. O tyto ukazatele se zajímají především investoři a poskytovatelé dlouhodobých úvěrů.⁴²

Tabulka 5 - Zadluženost

Zadluženost (stabilita)	Zdroj dat	2009	2008	2007
Celková zadluženost	celkové cizí zdroje / celková pasiva	50,2%	52,3%	53,2%
Koeficient samofinancování	vlastní kapitál / celková pasiva	49,8%	47,5%	46,8%

Zdroj: Vlastní zpracování

- **Celková zadluženost** – nazývá se také věřitelské riziko, udává nám, kolik procent celkových aktiv financujeme cizím kapitálem.⁴³

Zadluženost společnosti je značně vysoká ve všech zkoumaných obdobích. Při poskytnutí úvěru hradí společnost značně vysoký úrok.

- **Koeficient samofinancování** – informuje, do jaké míry jsou aktiva společnosti financována vlastním kapitálem.⁴⁴

⁴² AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5. s. 531.

⁴³ tamtéž, s. 531 – 533.

⁴⁴ tamtéž, s. 531 – 533.

Podle „Zlatých pravidel financování“ jsou hodnoty pro samofinancování společnosti optimální. Vlastní zdroje jsou pro podnik bezpečným zdrojem financování, i když v případě ztrátového hospodaření společnosti značně rizikovým.

4.2.6 Altmanův index finančního zdraví

Tento index jedním číslem vyjádří finančně – ekonomickou situaci a výkonnost podniku a upozorní na případné ohrožení finančního zdraví účetní jednotky.

Jak je patrné z tabulky, hodnoty nejsou pro podnik příliš příznivé. Pohybuje se v oblasti tzv. „šedé zóny“, což značí určité finanční problémy, a v roce 2009 se dostává již na hranici s vážnými finančními problémy, způsobené nízkým výsledkem hospodaření. Je proto důležité pro podnik přehodnotit danou finanční situaci a předejít tak možnosti bankrotu.

Tabulka 6 - Altmanův index finančního zdraví

Altmanův index ("Z" analýza)	Váha	2009	2008	2007
Čistý pracovní kapitál / celková aktiva	0,7	0,07	0,09	0,06
Zadržené výdělků / celková aktiva	0,8	0,10	0,09	0,08
EBIT / celková aktiva	3,1	0,05	0,11	0,11
Tržní hodnota ZK / cizí kapitál	0,4	0,36	0,42	0,35
Tržby / celková aktiva	1,0	0,62	0,78	0,64
Součet (celkový index)		1,20	1,50	1,24

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnoty:

- -4 až 1,2 = vážné potíže
- 1,2 až 2,98 = určité problémy (tzv. šedá zóna)
- 2,98 a výše = silná pozice⁴⁵

⁴⁵ AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Účetnictví podnikatelů 2007*. Praha: ASPI, a.s., 2007. 794 s. ISBN 978-80-7357-236-5. s. 536.

4.3 Popis položek Výkazu zisku a ztráty

Podle provedené horizontální a vertikální finanční analýzy, která je součástí přílohy mé bakalářské práce, jsem zhodnotila stav položek z Výkazu zisku a ztrát. Získané údaje poslouží pro odhad dalšího vývoje společnosti a podle finančního plánu, k sestavení předpokládaného výsledku hospodaření.

Tržby za prodej zboží se každým rokem zvyšují o 0,1 %, také tržby za prodej výrobků a služeb se v roce 2009 zvyšují, oproti tomu je znatelný také nárůst cen materiálu a energie. Provozní výsledek hospodaření se v roce 2009 velice snížil, důsledkem právě zmíněných vysokých cen za energie a služby. Finanční výsledek hospodaření je ve všech sledovaných letech ve ztrátě. V roce 2008 vykázal podnik nulový daňový VH a byly mu z Finančního úřadu vráceny zálohy na DPPO.

4.4 Informace o účetní jednotce⁴⁶

4.4.1 Způsoby ocenění

Nakoupené zásoby jsou oceněny pořizovací cenou. O zásobách se účtuje metodou A. Náklady, které souvisí s pořízením zásob, se rozpočítávají na dotyčnou jednotku položky. Do spotřeby se účtují pouze kancelářské potřeby a zboží do kantýn.

Zásoby vytvořené ve vlastní režii se oceňují v cenách na úrovni operativní kalkulace vlastních nákladů, včetně podílů provozní režie stanovené podle uplynulého období. Účtuje se metodou A. Dospělá zvířata a jejich skupiny se oceňují v cenách skutečných vlastních nákladů a operativní kalkulace. Majetek vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady, tzn. materiál, vlastní i nakoupené služby, přímé mzdy, středisková a správní režie. Reprodukční pořizovací ceny nejsou použity. Do vedlejších pořizovacích nákladů je zahrnuto především dopravné, poštovné, balné a provize.

4.4.2 Způsob odepisování

Veškerý majetek společnosti je odepisován zrychleně. Drobný majetek je odepisován 100 % do nákladů, pouze majetek s vyšší cenou pořízení a dobou použitelnosti delší než

---

⁴⁶ interní zdroje společnosti

1 rok, je odepisován ve dvou letech. Rozdíly mezi daňovými a účetními odpisy jsou sledovány neúčetně a zachyceny až v daňovém přiznání.

4.4.3 Zaměstnanecké benefity

Společnost poskytuje svým zaměstnancům stravenky v nominální hodnotě 65,- Kč za 1 stravenku, přičemž přispívá 50 % z hodnoty stravenky zaměstnanci, zbývajících 50 % z ceny stravenky je zúčtováno a sraženo ve mzdě zaměstnancům.

Zaměstnancům přispívá na životní a penzijní pojištění dle vnitřní směrnice firmy, a to ve výši 10.000,- Kč na 1 zaměstnance.

4.4.4 Opravné položky a rezervy

Účetní jednotka tvoří pouze zákonné opravné položky dle zákona o rezervách. Rezervy na opravy hmotného majetku společnost netvoří.

4.4.5 Kurzový přepočet

V účetnictví je používán aktuální denní kurz dle Komerční banky. Zúčtování kurzových rozdílů je dle pevného kurzu ČNB.

4.4.6 Úvěry a dotace

Společnost financuje dlouhodobými úvěry výstavbu haly a stáje pro dobytek. Také využívá úvěry při nákupu strojů. V roce 2008 činila výše úvěrů 45 017 tis. Kč. Úvěry jsou poskytovány od Komerční banky a od Waldviertler Jindřichův Hradec.

Dotace jsou poskytovány od Státního zemědělského fondu a jsou určeny na podporu v zemědělství zejména na ornou půdu, zvířata a investice do staveb.

4.4.7 Základní kapitál a fondy

Základní kapitál má společnost již splacen, výsledek hospodaření roku 2008 rozdělila, dle rozhodnutí valné hromady 5 % do rezervního fondu a 6 % do fondu kulturních a sociálních potřeb. Ostatní zůstává jako nerozdělený HV.

4.5 Řešení praktické části

V praktické části provedu výpočet VH za sledované období v letech 2009 – 2011. Údaje z roku 2009 jsou podloženy skutečným VH, pro rok 2010 a 2011 vytvořím finanční plán a následně provedu výpočet VH. Poté provedu pomocí položek uvedených v teoretické části optimalizaci zdanění.

4.5.1 VH a výpočet daňové povinnosti roku 2009

V roce 2009 vykazuje společnost oproti roku 2008 nízký provozní výsledek hospodaření důsledkem snížení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb.

Tržby z prodeje cenných papírů se snížily na minimum. Výnosové úroky klesly o polovinu a nákladové úroky vzrostly o 80 %, a to vlivem vysokých dlouhodobých úvěrů. Finanční výsledek hospodaření je tak ve ztrátě. Mimořádné výnosy vzrostly zhruba o 300 % vyplacením pojistného plnění a vylepšily tak hospodářský výsledek za běžnou činnost.

Položky, zvyšující VH

- **Závazky po splatnosti**

VH před zdaněním, tedy účetní VH se zvyšuje o neuhrazené závazky po splatnosti delší než 36 měsíců dle § 23 odst. 3 písm. a) bodu 12. Jedná se o závazky, které k 31. 12. 2009 nebyly uhrazeny, započteny nebo nahrazeny závazkem novým podle zvláštního právního předpisu. Mezi závazky po splatnosti se nezahrnují závazky dlužníka, který je v úpadku, na závazky z titulu cenných papírů a jiných investičních nástrojů a na závazky, o které se vede rozhodčí řízení. Výše závazků je včetně DPH.

Tabulka 7 - Neuhrazené závazky po splatnosti

Stav k 31. 12. 2009	Neuhrazené závazky po splatnosti 36 měsíců	95. 328,- Kč
---------------------	--	--------------

Zdroj: Vlastní zpracování

- **Daňově neuznané náklady**

Další položkou zvyšující VH jsou tzv. „nedaňové náklady“, což jsou náklady, které nelze uznat jako daňové náklady, které jsou vynaložené k zajištění a udržení příjmů.

Tyto nedaňové náklady rozlišujeme dle účtových skupin:

- **Účtová skupina 51** – Služby – tvoří je náklady na reprezentaci, jako je občerstvení, dary nad limit, nákup květin, a to ve výši 82.330,- Kč
- **Účtová skupina 52** – Osobní náklady – jedná se o částky příspěvků na penzijní připojištění pro zaměstnance v nadlimitní výši, náhrady v nemoci nad limit, odměny členům statutárních orgánů, tvoří částku 381.981,- Kč
- **Účtová skupina 54** – Jiné provozní náklady – jsou penále od Finančního úřadu, Ostatní pokuty, Dary, činí 1.285.425,-Kč
- **Účtová skupina 55** – Opravné položky k pohledávkám, odpisy – jsou odpisy softwaru, odpisy dlouhodobého majetku, odpisy zvířat a tvorba opravné položky na krádež chemikálií. Všechny tyto položky jsou zachyceny účetně v daném časovém období, daňově je ovšem nelze použít, pouze v rozložení několika let. To se týká opravné položky na krádež chemikálií, která bude daňově uplatněna v následujících 4 zdaňovacích obdobích. Všechny tyto položky nám ve zdaňovacím období 2009 zvýší VH o 14.063.881,- Kč
- **Účtová skupina 56** – Finanční náklady – je zde účtována chybná splátka roku 2008 a dobrovolný příspěvek ve výši -81.669,- Kč

Položky, snižující výsledek hospodaření

- **Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy**

Položky, které nám sníží VH tvoří rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. V roce 2009 jsou daňové odpisy vyšší než odpisy účetní o 1.183.454,- Kč. Tato částka tedy musí snižovat VH.

▪ Kvóta na mléko

Systém mléčných kvót byl v EU zaveden za účelem omezení nadprodukce mléka, ustálení kolísavosti nákupních cen a garancí určité cenové hladiny mléka a mléčných výrobků. Administrace mléčných kvót je upravena pravidly Společné zemědělské politiky EU. V rámci systému jsou stanovena vnitrostátní referenční množství mléka pro dodávky a přímý prodej.

Položkou snižují VH je rozpuštění referenční kvóty na mléko ve výši 33.600,- Kč.

▪ Tvorba opravných položek k pohledávkám

Daňově lze zúčtovanou tvorbu opravné položky k pohledávce zahrnout do nákladů, a to:

- Jednorázově
- Postupně

Tabulka 8 - Opravné položky k pohledávkám

Lhůta splatnosti pohledávky	Výše pohledávky	Opravná položka v %	Výše opravné položky v Kč
12 měsíců	12.858,-	100 %	12.858,-
12 měsíců	52.812,-	33 %	17.428,-
18 měsíců	45.944,-	50 %	22.972,-

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 může společnost odepsat jednorázově pohledávku ve výši 12.858,- Kč a postupně uplatnit opravnou položku na pohledávky ve výši 40.400,- Kč. Celkem tedy lze uplatnit 53.258,- Kč.

▪ Odpisy hmotného majetku

V říjnu 2009 byl pořízen kukuřičný adaptér v hodnotě 440.000,- Kč. Společnost se rozhodla pro zrychlené odepisování. Tento majetek se řadí do odpisové skupiny 2.

Tabulka 9 - Odpisy hmotného majetku

Kukuřičný adaptér PC 440.000,- Kč, odp. skupina 2				
		Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Mimořádné odpisy
1. rok	2009	136.400,-	105.600,-	44.000,-
2. rok	2010	75.900,-	133.760,-	249.333,-
3. rok	2011	75.900,-	100.320,-	146.667,-
4. rok	2012	75.900,-	66.880,-	
5. rok	2013	75.900,-	33.440,-	
Celkem		440.000,-	440.000,-	440.000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

U rovnoměrných i zrychlených odpisů jsem zvýšila vstupní cenu stroje o 20 %, neboť se jedná o stroj pro zemědělství a společnost je jeho prvním vlastníkem. Tato možnost však nemusí být využita a odpis může být počítán pouze ze vstupní ceny nezvýšené.

Jak je patrné z tabulky, nejvýhodnějším odpisem pro rok 2009 je způsob rovnoměrného odpisu.

Tabulka 10 - Srovnání odpisů ze VC a zvýšené VC

			Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Mimořádné odpisy
1. rok	2009	Zvýšená VC	136.400,-	105.600,-	44.000,-
1. rok	2009	VC	48.400,-	88.000,-	44.000,-
		Rozdíl	88.000,-	17.600,-	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Zhodnocení: Srovnáním odpisů uplatněných ze zvýšené vstupní ceny a odpisů ze vstupní ceny je patrný největší rozdíl u rovnoměrných odpisů, kdy jde o rozdíl ve výši 88.000,- Kč, u zrychlených odpisů lze uplatnit o 17.600,- Kč více a mimořádné odpisy zůstávají nezměněny.

Odpisy ostatního majetku pořízeného a zařazeného v předchozích letech je v této výši:

- 1. odpisová skupina   2.538.720,-
- 2. odpisová skupina   7.578.878,-
- 3. odpisová skupina   4.824,-

- 4. odpisová skupina   1.016.834,-
- 5. odpisová skupina   4.570.145,-

V 1. odpisové skupině se nachází základní stádo, kancelářské stroje a počítače, rozmetadla umělých hnojiv a přístroje ke stříkání prášků.

V 2. odpisové skupině jsou zemědělské traktory, osobní a nákladní vozidla.

V 3. odpisové skupině jsou pěstitelské celky, ve 4. odpisové skupině jsou sila pro posklizňovou úpravu a skladování obilí a oplocení a v 5. odpisové skupině jsou budovy a účelové komunikace.

▪ **Daňová ztráta**

Společnost vykazovala daňovou ztrátu z roku 2003 ve výši 6.362.429,- Kč. Tuto daňovou ztrátu lze uplatnit v daňovém přiznání pro rok 2009. Podle § 34 odst. 1 ZDP, lze odepsat daňovou ztrátu nebo jeho část, a to nejdéle v 7 resp. 5 zdaňovacích obdobích, které následují bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje. Ztráta z roku 2003 tedy může být použita naposledy v roce 2010 jako odčitatelná položka od základu daně.

▪ **Vypořádání majetkových podílů**

Podle § 34 odst. 9 ZDP může společnost naposledy v roce 2009 odečíst 50 % částky, kterou v peněžní nebo nepeněžní formě vypořádá oprávněným osobám, jako jejich majetkových podíl. Společnost takto může uplatnit jako odčitatelnou položku částku ve výši 23.048.051,- Kč.

▪ **Dary**

Byl poskytnut dar ve výši 3.977,- Kč ZŠ Ostrovačice na nákup pomůcek. Dle § 20 odst. 8 ZDP lze použít hodnotu daru jako odčitatelnou položku pokud její výše činí alespoň 2.000,- Kč.

▪ **Slevy na dani**

V akciové společnosti je zaměstnáno 95 zaměstnanců, z toho je 11 zaměstnanců se zdravotním pojištěním. Na tyto zaměstnance se uplatňuje sleva na dani, ve výši 18.000,- Kč na 1 zaměstnance se zdravotním pojištěním.

Tabulka 11 - Výpočet daňové povinnosti 2009

	Výpočet daňové povinnosti	Výpočet optimální daňové povinnosti
HV před zdaněním	219.000,-	219.000,-
<u>Položky, zvyšující HV:</u>		
Neuhrazené závazky po splatnosti	+ 95.328,-	+ 95.328,-
Nedaňové náklady:		
51 – Služby		
52 – Osobní náklady	+ 82.330,-	+ 82.330,-
54 – Jiné provozní náklady	+ 381.981,-	+ 381.981,-
55 – Opravné položky	+ 1.285.425,-	+ 1.285.425,-
56 – Finanční náklady	+ 14.063.881,-	+ 14.063.881,-
	-81.669,-	- 81.669,-
<u>Položky, snižující HV:</u>		
Rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy	- 1.183.454,-	- 1.183.454,-
Rozpuštění kvóty na mléko	- 33.600,-	- 33.600,-
Opravná položka k pohledávkám	- 53.258,-	0,-
Odpisy	- 2.538.720,-	0,-
Daňová ztráta	0,-	0,-
Vypořádání majetkových podílů	- 11.297.244,-	-14.829.222,-
Dary	Neuplatněno	Neuplatněno
Základ daně (zaokrouhlený)	940.000,-	0,-
Daň (20 %)	188.000,-	0,-
Slevy na dani	188.000,-	0,-
Výsledná daňová povinnost	0,-	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Zhodnocení:

Účetní jednotka se rozhodla v roce 2009 vzhledem k nízkému VH uplatnit pouze odpisy základního stáda ve výši 2.538.720,-. Použije vytvořenou opravnou položku k pohledávkám ve výši 53.258,- Kč a v přiznání uplatní slevu na dani na zaměstnance se zdravotním postižením, ve výši 198.000,- Kč. Vzhledem k možnosti uplatnění daňové ztráty z roku 2003 naposledy ve zdaňovacím období 2010, nevyužije tuto ztrátu jako odčitatelnou položku v roce 2009. Důsledkem tohoto počínání může tedy uplatnit jako odčitatelnou položku vypořádací podíly majetku ve výši 11.297.244,- Kč.

Z mého pohledu je toto chybný krok, neboť v roce 2009 je již poslední zdaňovací období pro vypořádání majetkových podílů, ale odpisy majetku lze odepisovat i v dalších letech. ZDP stanoví pouze minimální dobu odpisování pro jednotlivé skupiny, ale podle § 26 odst. 8 ZDP smí odpisy i přerušit a pokračovat v nich způsobem, jako by k přerušení nedošlo. V tomto roce bych neuplatnila žádné odpisy majetku, ale uplatnila bych nejvyšší možnou část vypořádacích majetkových podílů. Také bych vytvořila opravné položky na pohledávky, které mohou přejít do dalšího roku jako odčitatelné položky.

4.5.2 VH a výpočet daňové povinnosti roku 2010**Finanční plán roku 2010**

V roce 2010 se předpokládá, že celkové provozní výnosy se zvýší vlivem příznivého počasí a vysoké úrodnosti plodin, očekává se zvýšený odbyt mléka.

VH před zdaněním bude činit 3.649 tis. Kč.

Operace během roku

- V únoru nákup nového zemědělského traktoru v hodnotě 1.980.000,- Kč.
- V březnu při kontrole zjištěn nedoplatek na sociálním pojištění za zaměstnance ve výši 35.200,- Kč.
- Poskytnut dar ve výši 25.200,- Kč Svazu dobrovolných hasičů.
- V květnu pořízení nového osobního vozu v ceně 650.000,- Kč na úvěr.

K 31. 12. 2010 nastanou tyto skutečnosti:

- vyčísleno manko nad normu za úbytek materiálu ve výši 256.800,- Kč
- rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy 828.400,- Kč
- kvóty na mléko ve výši 38.200,- Kč
- nedaňové náklady ve výši 17.258.344,-
- závazky po splatnosti 35.114,-
- zákonné opravné položky k pohledávkám ve výši 120.258,- Kč

Položky, zvyšující VH

- Nedoplatek na sociálním pojištění, dle § 23 odst. 3a 35.200,- Kč
- Nedaňové náklady (včetně manka nad normu) 17.258.344,- Kč
- Závazky po splatnosti 35.114,- Kč

Položky, snižující VH

- Rozdíl účetních a daňových odpisů 828.400,- Kč
- Kvóty na mléko 38.200,- Kč
- Odpisy majetku, společnost odepisuje dle vnitřní směrnice zrychleně ze vstupní ceny 396.000,- Kč

Tabulka 12 - Odpisy zemědělského traktoru

Zemědělský traktor PC 1.980.000,- Kč, odp. skupina 2				
		Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Mimořádné odpisy
1. rok	2010	613.800,-	475.200,-	990.000,-
2. rok	2011	341.550,-	601.920,-	858.000,-
3. rok	2012	341.550,-	451.440,-	132.000,-
4. rok	2013	341.550,-	300.960,-	
5. rok	2014	341.550,-	150.480,-	
Celkem		1.980.000,-	1.980.000,-	1.980.000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Při rovnoměrných a zrychlených odpisech jsem navýšila vstupní pořizovací cenu o 20 %, neboť traktor je pořízen jako nový hmotný majetek. Přesto je nejvýhodnější mimořádný odpis, který lze použít, neboť majetek byl pořízen v únoru 2010.

Tabulka 13 - Srovnání odpisu ze VC a zvýšené VC

			Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Mimořádné odpisy
1. rok	2009	Zvýšená VC	613.800,-	475.200,-	990.000,-
1. rok	2009	VC	217.800,-	396.000,-	990.000,-
		Rozdíl	396.000,-	79.200,-	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Zhodnocení: Pokud zvýšíme vstupní cenu o 20 %, snížíme ZD o 396.000,- Kč při použití rovnoměrných odpisů, u zrychlených odpisů ze zvýšené VC lze snížit ZD o 79.200,- Kč.

Tabulka 14 - Odpisy osobního auta

Osobní auto PC 650.000,- Kč, odp. skupina 2					
			Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Mimořádné odpisy
1. rok	2010		136.500,-	143.000,-	227.500,-
2. rok	2011		128.375,-	202.800,-	314.167,-
3. rok	2012		128.375,-	152.100,-	108.333,-
4. rok	2013		128.375,-	101.400,-	
5. rok	2014		128.375,-	50.700,-	
Celkem			650.000,-	650.000,-	650.000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

U osobního auta jsou v roce 2010 nejvhodnější zrychlené odpisy, u kterých je navýšena vstupní pořizovací cenu o 10 %, protože se jedná o nový dopravní prostředek.

Lze ještě využít možnosti mimořádných odpisů, majetek je pořízen ve lhůtě do 30. 6. 2010, kdy skončí účinnost § 30a ZDP.

Tabulka 15 - Srovnání odpisů ze VC a zvýšené VC

			Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Mimořádné odpisy
1. rok	2009	Zvýšená VC	136.500,-	143.000,-	227.500,-
1. rok	2009	VC	71.500,-	130.000,-	227.500,-
		Rozdíl	65.000,-	13.000,-	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Zhodnocení: Porovnáním odpisů zjistíme, že nejvýhodnější jsou mimořádné odpisy, které lze použít, neboť majetek je pořízen ve lhůtě pro uplatnění těchto odpisů.

Tvorba opravné položky k pohledávkám

V roce 2010 společnost pokračuje v odpisu opravných položek, které jsou započaty v roce 2009.

Tabulka 16 - Opravné položky k pohledávkám v r. 2010

Lhůta splatnosti pohledávky	Výše pohledávky	Opravná položka v %	Výše opravné položky v Kč	Uplatněno	Lze uplatnit
24 měsíců	52.812,-	66 %	34.856,-	17.428,-	17.428,-
30 měsíců	45.944,-	80 %	36.755,-	22.972,-	13.783,-

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 je společností vytvořena opravná položka k pohledávkám a uplatněna v přiznání ve výši 53.258,- Kč. Nyní lze uplatnit částku 31.211,- Kč. Ve výpočtu optimální daňové povinnosti v roce 2009 nebyla opravná položka uplatněna, lze ji uplatnit v celé výši, tedy 84.469,- Kč v roce 2010.

Tabulka 17 - Výpočet daňové povinnosti 2010

	Výpočet daňové povinnosti	Výpočet optimální daňové povinnosti
HV před zdaněním	3.649.000,-	3.649.000,-
<u>Položky, zvyšující HV:</u>		
Neuhrazené závazky po splatnosti	+ 35.114,-	+ 35.114,-
Nedoplatek na sociálním poj.	+ 35.200,-	+ 35.200,-
Nedaňové náklady	+ 14.741.249,-	+ 14.741.249,-
<u>Položky, snižující HV:</u>		
Rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy	- 828.400,-	- 828.400,-
Rozpuštění kvóty na mléko	- 38.200,-	- 38.200,-
Opravná položka k pohledávkám	- 31.211,-	- 84.469,-
Odpisy	- 13.696.681,-	- 16.926.901,-
Dary	25.200,-	25.200,-
Základ daně (zaokrouhlený)	6.357.000,-	3.074.000,-
Daň (19 %)	1.207.830,-	584.060,-
Slevy na dani	198.000,-	198.000,-
Výsledná daňová povinnost	1.009.830,-	386.060,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Zhodnocení:

Účetní jednotka uplatní u nově pořízeného majetku zrychlené odpisy dle své vnitřní směrnice a pokračuje v odpisech přerušených v roce 2009. Výše odpisů činí 13.696.681,- Kč. Neuvaží možnost mimořádných odpisů, které jsou pro ni výhodnější a sníží tak podstatně základ daně. Tato možnost mimořádných odpisů je zahrnuta ve druhém sloupci výpočtu daňové povinnosti, v odpisech je také celá výše odpisů z roku 2009, kdy byly odpisy přerušeny. Také částka opravné položky je vyšší, neboť uplatňují i část z roku 2009. Touto aplikací pomohu společnosti ušetřit 623.770,- Kč, které odvede na dani.

4.5.3 VH a výpočet daňové povinnosti roku 2011

Finanční plán roku 2011

V roce 2011 společnost předpokládá, že celkové provozní výnosy se zvýší, zvýšením podílů tržeb ze služeb. VH před zdaněním bude činit 15.092 tis. Kč.

➤ Nedaňové náklady budou ve výši	4.125.800,- Kč
➤ Závazky po splatnosti již nejsou	
➤ Pořízen nový server	250.000,- Kč
➤ Pohledávka po splatnosti 10 měsíců	220.000,- Kč
➤ Uhrazen nedoplatek na sociální pojištění	35.200,- Kč

Položky, zvyšující VH

▪ Nedaňové náklady	4.125.800,- Kč
▪ Uhrazení nedoplatku na sociální pojištění	35.200,- Kč

Položky, snižující VH

▪ Kvóta na mléko	41.000,- Kč
------------------	-------------

Tvorba opravné položky k pohledávkám

V roce 2011 společnost pokračuje v tvorbě opravných položek, které jsou započaty v roce 2009, a je v nich pokračováno také v roce 2010.

Tabulka 18 - Opravné položky k pohledávkám v r. 2011

Lhůta splatnosti pohledávky	Výše pohledávky	Opravná položka v %	Výše opravné položky v Kč	Uplatněno	Lze uplatnit
36 měsíců	52.812,-	100 %	52.812,-	34.856,-	17.956,-
42 měsíců	45.944,-	100 %	45.944,-	36.755,-	9.189,-
10 měsíců	220.000,-	NELZE!			

Zdroj: Vlastní zpracování

Společnost může pokračovat v tvorbě opravných položek z roku 2009, u nově vzniklé pohledávky ve výši 220.000,- Kč však opravnou položku nelze vytvořit, neboť se nejedná o pohledávku, která by byla přihlášená u soudu.

Odpisy hmotného majetku

Tabulka 19 - Odpisy serveru

Server PC 250.000,- Kč, odpisová skupina 1				
			Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy
1. rok	2011	Zvýšená VC	75.000,-	91.667,-
1. rok	2011	VC	50.000,-	83.333,-
		Rozdíl	25.000,-	8.334,-

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2011 je pořízen nový server, který může být odepisován rovnoměrně nebo zrychleně, a to ze vstupní ceny zvýšené o 10 %, nebo pouze ze vstupní ceny. Zachycený rozdíl je opět největší u rovnoměrných odpisů.

Tvorba rezervy na budovu

Společnost vlastní hospodářské budovy, u kterých může vytvořit rezervu na opravy a ponížit si tak daňový základ.

Rezerva bude vytvořena v roce 2011 na opravu střechy hospodářské budovy ve výši 1.500.000,- Kč, oprava bude zahájena v roce 2014.

Tabulka 20 - Rezerva na opravu střechy

Rezerva na opravu střechy 1.500.000,- Kč	
Rok 2011	500.000,- Kč
Rok 2012	500.000,- Kč
Rok 2013	500.000,- Kč
	1.500.000,- Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Společnost může v roce 2011 použít jako odčitatelnou položku od základu daně 500.000,- Kč, protože se jedná o rezervu na opravu celé střechy. Rezerva je tvořena na více než jedno zdaňovací období. Podmínkou je uložení peněžních prostředků na speciální vázaný účet.

Zvýšení příspěvků

Společnost má k 31. 12. 2011 celkem 90 zaměstnanců. Ve směrnici má uveden limit příspěvku ŽP a PP na jednoho zaměstnance ve výši 10.000,- Kč.

Tabulka 21 - Příspěvek na ŽP a PP

Příspěvek na ŽP + PP	10.000,- ročně/zaměstnance	24.000,- ročně/zaměstnance
	900.000,-	2.160.000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud bude společnost přispívat na ŽP + PP do výše 24.000,- Kč na zaměstnance, může si snížit ZD o 1.260.000,- Kč.

Tabulka 22 - Výpočet daňové povinnosti 2011

	Výpočet daňové povinnosti	Výpočet optimální daňové povinnosti
HV před zdaněním	15.092.000,-	13.832.000,-
<u>Položky, zvyšující HV:</u> Nedaňové náklady	+ 4.125.800,-	+ 4.125.800,-
<u>Položky, snižující HV:</u> Rozpuštění kvóty na mléko	- 41.000,-	- 41.000,-
Opravná položka k pohledávkám	- 27.145,-	- 27.145,-
Odpisy	- 83.333,-	- 91.667,-
Rezerva na opravu	0,-	- 500.000,-
Základ daně (zaokrouhlený)	19.066.000,-	17.297.000,-
Daň (19 %)	3.622.540,-	3.286.430,-
Slevy na dani	198.000,-	198.000,-
Výsledná daňová povinnost	3.424.540,-	3.088.430,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud by se společnost řídila doporučením a vytvořila rezervu na opravu střechy a zvýšila by příspěvek zaměstnancům na životní a penzijní pojištění, snížila by svou daňovou povinností o 336.110,- Kč.

5 DOPORUČENÍ, NÁVRHY

Existuje mnoho způsobů, jak vhodně upravit základ daně a snížit si daňovou povinnost. Je vždy na rozhodnutí podnikajícího subjektu, zda dokáže vhodně zvolit a aplikovat možnosti stanovené v zákoně. Uvádím několik doporučení, která mohou při správném použití optimalizovat daňovou povinnost.

5.1 Tvorba rezervy na opravy hmotného majetku

Pokud je poplatník daně vlastníkem nebo nájemcem hmotného majetku, smí dle ZoR vytvářet rezervy na opravy. Vytvořené zákonné rezervy mohou při splnění zákonných podmínek snížit základ daně. Je nutné znát nejenom pravidla, podle kterých lze tvořit rezervu, ale také je důležité vědět jak rezervu čerpat. Při tvorbě rezervy je důležité určit toho, kdo vytváří rezervy, na jaké období se rezervy tvoří, co se bude opravovat, plán a rozpočet oprav. Rezervy vytvořené v roce 2009 jsou spojeny s povinností uložit peněžní prostředky na tvorbu rezervy na zvláštní účet.

5.2 Tvorba opravných položek k pohledávkám

Na pohledávky, které jsou po splatnosti, lze tvořit opravné položky. Tyto položky sníží účetní hodnotu a daňově základ daně. Zákon o rezervách určuje, na které pohledávky lze tvořit daňové opravné položky a v jaké výši, která je určená především lhůtou po splatnosti. Lze odepsat pohledávky buď jednorázově, nebo postupně. Jednorázově se odepisují pohledávky bezvýznamné, což jsou pohledávky do výše 30.000,- Kč.

Postupně se odepisují pohledávky podle lhůty po splatnosti. Omezení platí u pohledávek, jejichž rozvahová hodnota je vyšší než 200.000,- Kč. U těchto pohledávek nelze tvořit zákonnou opravnou položku, aniž by bylo zahájeno soudní nebo správní řízení.

5.3 Odpisy majetku

Poplatník, který je vlastníkem majetku a zaevidoval tento majetek do podnikání, může tento majetek odepisovat. Hodnota hmotného majetku musí být nad 40.000,- Kč a hodnota nehmotného majetku nad 60.000,- Kč. Majetek je dle ZDP zařazen do příslušné

odpisové skupiny, která určí minimální dobu odpisování. Účetní jednotka určí způsob odpisů, zrychlených nebo rovnoměrných. U vybraného druhu hmotného majetku je při jeho pořízení v prvním roce možnost uplatnit zvýšenou vstupní cenu o 10 %, 15 % nebo 20 %. Při určení odpisů se majetek podle těchto odpisů odepisuje po celou dobu, nesmí se již měnit způsob odpisů. Lze také odpisy přerušit, a to v případě ztráty, nebo nízkého výsledku hospodaření.

5.4 Odpočet daňové ztráty

Jako odčitatelnou položku, lze použít vyměřenou daňovou ztrátu. Tuto ztrátu lze uplatnit v pěti bezprostředně následujících obdobích po vzniku této ztráty. Při uplatnění odpočtu daňové ztráty je nutné zjistit, zda tato ztráta nebyla v následujících letech změněna například dodatečným daňovým přiznáním nebo rozhodnutím správce daně.

5.5 Dary

Hodnota daru u právnické osoby nesmí být nižší než 2.000,- Kč a nesmí překročit 5 % ze základu daně sníženého o daňovou ztrátu. Od roku 2009 lze daňově uplatnit dary poskytnuté do členského státu EU, Norska nebo Islandu.

5.6 Zaměstnanecké benefity a slevy

Mezi daňově účinné náklady u zaměstnavatele lze zahrnout náklady na vzdělávání zaměstnanců, náklady na přechodné ubytování zaměstnanců, příspěvky na životní a penzijní pojištění do výše 24.000,- Kč a svoz zaměstnanců do zaměstnání i ze zaměstnání. Pokud jsou zaměstnání zaměstnanci se změněnou pracovní schopností, může být použita sleva na dani na tohoto zaměstnance ve výši 18.000,- Kč, pokud je těžší zdravotní postižení, tak je sleva na dani až do výše 60.000,- Kč na jednoho zaměstnance.

ZÁVĚR

Daňová problematika je velmi komplikovanou oblastí, která je způsobena nestálou daňovou politikou, spočívající v neustálých změnách v zákonech. Zákony a související novely jsou psány velice složitým jazykem, kterému mnohdy stěží porozumí odborník, natož laik.

Mým cílem bylo objasnit pojmy vztahující se k dani z příjmů právnické osoby, upozornit na změny, které nastaly v roce 2009, aplikovat a navrhnout možnosti k optimálnímu zdanění konkrétní právnické osoby.

Rozsáhlé změny v oblasti daní proběhly již v roce 2008. Tyto změny navazují na změny vztahující se k roku 2009. Zaměřila jsem se také na změny v rámci „protikrizového opatření“ v roce 2009 a 2010.

Ve své práci jsem se snažila určit a uplatnit vhodné způsoby jak snížit daňovou povinnost právnické osoby. Vycházela jsem ze srovnání, které prostředky správně a v jaké výši lze aplikovat.

Správným rozložením a uplatněním odčitatelných položek se potvrdilo, že správnou optimalizací daňové povinnosti, lze společnosti ušetřit značné finanční prostředky.

Mým doporučením pro společnost je, znát dobře finanční plán společnosti, a podle toho používat vhodné prostředky pro správnou daňovou optimalizaci. Nepřijít o odpočitatelné položky a slevy na dani, které jsou nepřenositelné do dalšího zdaňovacího období. Nedržet se striktně zavedené vnitřní směrnice, ale upravovat ji v závislosti na daňových změnách, které mohou přinést značné snížení daňové povinnosti a zefektivnit tak podnikání.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. BRYCHTA, I. a kol. *Daň z příjmů 2009: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2009*. Praha: ASPI, 2009. xxxii, 584 s.
2. DAŇOVÉ ZÁKONY 2009, GRADA Publishing, a.s., ISBN 978-80-247-2803-2
3. DUŠEK, J. *Daně z příjmů 2009: přehledy, daňové a účetní tabulky*. Praha: Grada, 2009. 196 s. ISBN 978-80-2473021-9
4. HOVORKA, M. *Daňové triky a tipy aneb hodně nového pro snížení daní*. 2006. 152 s. ISBN 80-7208-601-4
5. <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/>
6. <http://www.apogeo.cz/danova-optimalizace-22/>
7. JAROŠ, T. *Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2008/2009*. Praha: Grada, 2009. 187 s. ISBN 978-80-2472950-3
8. KLEIN, Š. *Mezinárodní daňové plánování*. Praha: Grada, 2002. 230 s. ISBN 80-247-0563-X
9. KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357423-9
10. LANDA, M. a POLÁK, M. *Ekonomické řízení podniku*. Brno: Computer Press, 2008. xiv, 198 s. + 1 CD-ROM. ISBN 978-80-2511996-9
11. PILAŘOVÁ, I. *Účetní a daňové problémy právnických osob v praxi 2009*. Praha: Grada, 2009. 169 s. ISBN 978-80-2472999-2
12. ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace v EU včetně základních judikátů ESD*. Praha: Linde, 2009. 354 s. ISBN 978-80-7201746-1
13. VALOUCH, P. *Účetní a daňové odpisy 2009*. Praha: Grada, 2009. 136 s. ISBN 978-80-2472825-4
14. VLACH, P. a RYLOVÁ, Z. *Reforma daní z příjmů od roku 2008*. 256 s. ISBN 978-80-7208-648-1

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Výkaz zisku a ztráty 2009

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Rentabilita kapitálu.....	45
Tabulka 2 – Ziskovost.....	46
Tabulka 3 - Likvidita	47
Tabulka 4 - Čistý pracovní kapitál.....	48
Tabulka 5 - Zadluženost	49
Tabulka 6 - Altmanův index finančního zdraví.....	50
Tabulka 7 - Neuhrazené závazky po splatnosti	53
Tabulka 8 - Opravné položky k pohledávkám.....	55
Tabulka 9 - Odpisy hmotného majetku.....	56
Tabulka 10 - Srovnání odpisů ze VC a zvýšené VC.....	56
Tabulka 11 - Výpočet daňové povinnosti 2009	58
Tabulka 12 - Odpisy zemědělského traktoru	60
Tabulka 13 - Srovnání odpisu ze VC a zvýšené VC.....	61
Tabulka 14 - Odpisy osobního auta	61
Tabulka 15 - Srovnání odpisů ze VC a zvýšené VC.....	61
Tabulka 16 - Opravné položky k pohledávkám v r. 2010	62
Tabulka 17 - Výpočet daňové povinnosti 2010.....	63
Tabulka 18 - Opravné položky k pohledávkám v r. 2011	64
Tabulka 19 - Odpisy serveru.....	65
Tabulka 20 - Rezerva na opravu střechy	65
Tabulka 21 - Příspěvek na ŽP a PP.....	66
Tabulka 22 - Výpočet daňové povinnosti 2011	66

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Rozdělení daní	16
Obrázek 2 - Výpočet daně	23
Obrázek 3 - Organizační struktura.....	42

SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

DPPO – Daň z příjmu právnických osob

HM – Hmotný majetek

PO – Právnické osoby

PP – Penzijní připojištění

VH – Výsledek hospodaření

ZD – Základ daně

ZDP – Zákon o dani z příjmu

ZoR – Zákon o rezervách

ZŠ – Základní škola

ŽP – Životní pojištění